

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Освітня програма	47785 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	47785
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Газін Володимир Володимирович, Нонік Людмила Юріївна, Миколенко Дмитро Валерійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	19.02.2025 р. – 21.02.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.dnu.dp.ua/docs/osvitni_programy/vidomosti/2025/2025_vidomosti_PhD_032.pdf
Програма візиту експертної групи	chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.dnu.dp.ua/docs/osvitnya/akreditacia/2025_programa_vizitu_PhD_032.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОНП забезпечує формування гуманітарного кругозору, системного наукового світогляду, засад культури та етики, має прикладний характер та дозволяє поєднувати теорію та практику завдяки запропонованим ОК. У ЗВО забезпечено можливості для участі у програмах міжнародної академічної мобільності, на історичному факультеті реалізується проєкту Жан Моне модуль, укладено угоди з багатьма університетами України і закордонними ЗВО. Для реалізації завдань освітнього процесу (особливо в умовах дистанційного навчання) з успіхом використовується корпоративне середовище Microsoft 365, зокрема додаток MS Teams. Під час реалізації ОНП забезпечується поєднання навчання і дослідження. Викладання та наукові дослідження в Університеті тісно пов'язані з інтернаціоналізацією. Слід відзначити практику викладання низки дисциплін англійською мовою та продуктивну діяльність Центру українсько-німецьких наукових досліджень. Практика подання в робочих програмах освітніх компонентів розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та семестрового контролю та критеріїв їх визначення за кожним із передбачених робочою програмою видів робіт. Викладачі мають високу академічну та професійну кваліфікацію, що дозволяє досягти цілей та результатів ОНП. До реалізації освітнього процесу в Університеті залучаються представники роботодавців, а також професіонали-практики й експерти в галузі, діє практика гостьових лекцій. Університет займає активну позицію щодо професійного розвитку НПП через власні програми, які реалізуються Навчально-методичним центром післядипломної освіти, підвищення кваліфікації та доуніверситетської підготовки ДНУ. Є психологічна підтримка для учасників освітнього процесу, де практикуючими психологами надається оффлайн та онлайн допомога, можна звернутися також анонімно за психологічною підтримкою. Позитивною практикою є функціонування SMART-укриття, це розширює можливості проведення різних заходів в безпечному середовищі. Учасники освітнього процесу беруть активну участь у конференціях, археологічних експедиціях та інших заходах, організованих музейними установами, з якими історичний факультет підтримує тісну співпрацю. Це, своєю чергою, сприяє професійному зростанню здобувачів ОНП «Історія та археологія». Навчально-методичний центр післядипломної освіти та підвищення кваліфікації (НМЦ ПДО ПК) забезпечує підтримку викладачів, гарантів і здобувачів у їхньому професійному розвитку. У ДНУ ім. О. Гончара забезпечено високий рівень публічності та прозорості. Інформаційне наповнення сайту університету дозволяє абітурієнтам ухвалювати обґрунтовані рішення щодо вступу на ОНП. В Університеті забезпечує можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів, а також можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю. В Університеті існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах.

Недоліки

В описі ОНП відсутній опис процедури присвоєння професійної кваліфікації. В ОНП прописана можливість працевлаштування кримінологом, географом, антропологом, філософом і політологом, що не забезпечено відповідними ПРН. На сайті Університету розміщено опитувальник для зовнішніх стейкхолдерів, де можна висловити пропозиції щодо удосконалення ОНП. Проте жоден із учасників відповідної онлайн зустрічі не підтвердив своєї участі в анкетуванні. У меті ОНП, що представлена у вступній частині, не прописано її зв'язок з реалізацією глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН. Практики застосування правил перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та під час міжнародної академічної мобільності за ОНП ще не застосовувалося. Попри регулярне оновлення робочих програм навчальних дисциплін, включення в списки рекомендованої літератури нових видань (українських та зарубіжних) у списку літератури до курсу «Стратегії історичного дослідження» присутні видання країни-агресора. Переважно це російські переклади англійських видань. Однак є і «роботи» московських «істориків». Не виявлено фактів проведення анкетування здобувачів ВО на предмет їх оцінки практики розв'язання конфліктних ситуацій в Університеті. Також відсутня система анкетування з метою виявлення рівня обізнаності ПП та здобувачів щодо основних принципів академічної. Через відсутність практики розвитку власних веб сторінок (сайтів) кафедрами Університету на офіційному веб сайті Університету відсутня інформація про актуальні події наукового життя та освітнього процесу, який здійснюється кафедрами. Зокрема це стосується й науково-педагогічної діяльності членів кафедр, і організації гостьових лекцій, їх тематики тощо. На сайті ДНУ ім. О. Гончара та, зокрема, на сайті історичного факультету не репрезентовані результати опитувань серед здобувачів, випускників та роботодавців ОНП «Історія та археологія». Стейкхолдери не повною мірою залучаються до внутрішньо університетських обговорень ОНП «Історія та археологія». На сайті ДНУ ім. О. Гончара відсутній інструмент систематизованого збору інформації щодо кар'єрного шляху випускників університету. На сайті історичного факультету не відображена інформація щодо переліку пропозицій, які надходили від різних груп стейкхолдерів під час громадського обговорення ОНП «Історія та археологія». На сайті університету не відображено загальну інформацію про постакредитаційний моніторинг ОП та ОНП, які проходили акредитацію в ДНУ ім. О. Гончара (https://www.dnu.dp.ua/view/rishenia_NAZIAVO_akredit_OP). Не всі теми дисертацій здобувачів освіти відповідають дослідженням їх наукових керівників.

Рекомендації

Забезпечити систематичне анкетування зовнішніх стейкхолдерів, що дозволить ефективніше враховувати їхні пропозиції. ЕГ рекомендує включити опис процедури присвоєння професійної кваліфікації в ОНП, прибрати

можливість працевлаштування кримінологом, географом, антропологом, філософом і політологом в описі ОНП. Забезпечити систематичне анкетування зовнішніх стейкхолдерів, що дозволить ефективніше враховувати їхні пропозиції. Прописати у вступній частині ОНП її зв'язок з реалізацією глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН. Рекомендується заохочувати активність аспірантів до отримання освіти та популяризувати можливості Університету в міжнародній академічній мобільності і неформальній освіті. До завершення навчального семестру здійснити перегляд РП та вилучити зі списків літератури видання країни-агресора. Активізувати роботу з стимулювання закордонної академічної мобільності ЗВ. До кінця поточного семестру розробити та запровадити на практиці систему анкетування НПП та ЗО стосовно дотримання принципів академічної доброчесності та оцінки практики розв'язання конфліктних ситуацій. Більш ефективно використовувати сторінки кафедр на університетському сайті, де можна в окремих розділах розмістити актуальну інформацію про події наукового та освітнього характеру, зокрема й гостьові лекції. Продовжити розширення інклюзивного простору в університеті - встановити таблички зі шрифтом Брайля та застосувати контрастне маркування на скляних дверях для людей із вадами зору. Це допоможе уникнути потенційних ризиків, що можуть ускладнити майбутнім здобувачам ОНП «Історія та археологія» безпечний і вільний доступ до освітнього середовища. При проведенні наступних анкетувань серед стейкхолдерів, репрезентувати отримані результати в розрізі ОНП, з винесенням їх на сайт університету та історичного факультету. При наступному перегляді ОНП «Історія та археологія» активніше доєднувати стейкхолдерів до процедури внутрішнього обговорення ОНП, проводити з ними круглі столи, онлайн-зустрічі, залучати їх до анкетувань через електронну систему університету. ЕГ пропонує запровадити інструмент систематизованого збору інформації щодо кар'єрного шляху випускників на сайті ДНУ ім. О. Гончара, що посилить ефективність співпраці між університетом та випускниками. Після завершення громадського обговорення ОНП «Історія та археологія» розміщувати на сайті історичного факультету узагальнену інформацію про отримані пропозиції від усіх зацікавлених сторін, зазначаючи, які з них були враховані, а які – ні. Це сприятиме підвищенню рівня прозорості та відкритості ОНП «Історія та археологія». Продовжити розвиток офіційного веб-сайту університету, покращуючи його змістове наповнення відповідно до відділів та структурних підрозділів ЗВО. Формулювати тематику всіх дисертацій аспірантів відповідно науковому доробку їхніх наукових керівників.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» третього рівня вищої освіти наразі розробляється, тому ЕГ перевірила відповідність ПРН вимогам Національної рамки кваліфікації для відповідного рівня кваліфікації. ПРН відповідають восьмому рівню національної рамки кваліфікації. Так, знання теорій, концепцій, методологій і методик у сфері історії та археології забезпечує ОК «Стратегії історичних досліджень», знання методологічних засад та застосування прийомів організації викладацької діяльності – ОК «Методологія педагогічного процесу у вищій школі», «Організація зарубіжної історичної науки та освіти» і «Викладацька практика», навички здобуття наукових фактів, вміння критичного аналізу, історичної інформації та синтезу нових наукових ідей – ОК «Філософія та наукова етика», «Інноваційно-дослідницька діяльність», «Організація зарубіжної історичної науки та освіти», уміння планування, організації та здійснення історичного/археологічного дослідження з дотриманням засад наукової етики – ОК «Стратегії історичних досліджень» і «Викладацька практика», застосування актуальних інформаційних технологій в науковій і педагогічній діяльності за фахом – ОК «Методологія історичного процесу у вищій школі», «Стратегії історичних досліджень» і «Викладацька практика», вільне використання української та іноземних мов в соціумі в ході викладацької та науково-дослідної діяльності та репрезентації її результатів – ОК «Академічне письмо та спілкування іноземною мовою», «Методологія педагогічного процесу у вищій школі» і «Викладацька практика», демонстрація соціальної відповідальності, професійної сумлінності, академічної доброчесності, ідейної креативності в ході викладацької та наукової діяльності – ОК «Філософія та наукова етика», «Інноваційно-дослідницька діяльність» і «Викладацька практика», здатність до критичного мислення, самокритики, перманентного саморозвитку і самовдосконалення соціальних, професійних та дослідницьких навичок – ОК «Філософія та наукова етика», «Інноваційно-дослідницька діяльність», «Методологія педагогічного процесу у вищій школі», «Організація зарубіжної історичної науки та освіти», «Стратегія історичних досліджень». Належний рівень забезпечення досягнення ПРН ОНП було засвідчено здобувачами освіти і стейкхолдерами програми під час відповідних онлайн-зустрічей та рецензіями.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Як зазначено у відомостях про самооцінювання при ОНП було враховано вимоги Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021р.). Задля досягнення ПРН до загального циклу підготовки ОНП включено дисципліни, що забезпечують достатню підготовку для виконання трудових функцій передбачених стандартом, що є обов'язковими компонентами при виконанні викладацької роботи на посадах асистента, викладача, старшого викладача. Такі ОК як «Методологія педагогічного процесу у вищій школі», «Організація зарубіжної історичної науки та освіти» і «Викладацька практика» забезпечують необхідні наукові і організаційні знання наукових та організаційних засад системи освіти України, вміння здійснювати добір доцільних методів, засобів навчання, складати конспекти лекцій і формувати дидактичний матеріал для семінарських занять, використовувати сучасні форми, методи, засоби та технології організації освітньої діяльності здобувачів освіти. На зустрічі зі стейкхолдерами й аспірантами було засвідчено належний рівень досягнення вказаних компетентностей. Наразі у ЗВО відсутні локально-правові акти, які визначають порядок присвоєння професійної кваліфікації. Проте як було зазначено гарантом ОНП на відповідній онлайн зустрічі на даний час Порядок присвоєння професійної кваліфікації «Викладач закладу вищої освіти» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти в ДНУ з процедурами присвоєння перебуває в стадії розробки та обговорення, перший випуск ЗО з зазначенням цієї професійної кваліфікації у ДНУ заплановано на 2025 рік. В описі ОНП відсутній опис процедури присвоєння професійної кваліфікації. ЕГ рекомендує включити цей опис в ОНП. В ОНП прописана можливість працевлаштування кримінологом, географом, антропологом, філософом і політологом, що не забезпечено відповідними ПРН. ЕГ рекомендує прибрати ці професії з відповідного переліку в описі ОНП.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

У стратегії розвитку ДНУ імені Олеся Гончара на 2019–2025 рр. (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/Strategia_rozvytku_DNU_%202019-2025.doc) зазначено його місію – реалізація комплексу освітніх, наукових, міжнародних та культурно-просвітницьких компонент забезпечення високої якості підготовки фахівців сучасного рівня. Метою та завданнями ОНП є досягнення університетом позиції системоутворювального центру освіти в регіоні, забезпечення органічної єдності змісту освіти й програм наукової діяльності, збереження та зміцнення позицій університету як центру культури та просвітницької діяльності в регіоні, сприяння змінам соціального середовища через створення атмосфери духовності та формування в молоді високого рівня моральності, громадянської свідомості. Отже, мета ОНП не суперечить, а також конкретизує і доповнює, детальніше розкриваючи зміст місії Університету. На онлайн зустрічі з керівництвом Університету було підкреслено вадливість ОНП у царині стратегії розвитку Університету, міста і регіону в цілому.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Факти з відомостей про самооцінювання та інформація з'ясована під час онлайн фокус-груп зі стейкхолдерами, аспірантами і усіма охочими підтверджують участь здобувачів освіти і зовнішніх стейкхолдерів у перегляді ОНП. Думка здобувачів освіти щодо ОНП з'ясовується шляхом анонімного анкетування, форми яких розміщено на сайті Університету (https://www.dnu.dp.ua/view/opytuvannia_anketuvannia), шляхом бесід зі здобувачами, під час яких з'ясовувались та уточнювались пропозиції щодо цілей, змісту ОНП, програмних результатів навчання. Аспіранти мають можливість надати пропозиції щодо поліпшення якості ОНП, залишаючи власний відгук. Їх інтереси враховуються під час укладання індивідуальних планів аспірантів, виборі методик викладання, формуванні ПРН. Під час онлайн зустрічі зі стейкхолдерами було засвідчено участь в обговоренні ОНП під час неформальних зустрічей, наукових конференцій тощо. Проте жоден із зовнішніх стейкхолдерів не взяв участі у анкетуванні. Разом з відомостями про самооцінювання ЕГ мала можливість ознайомитися із низкою відгуків на ОНП, які надали завідувачка кафедри історії України і спеціальних історичних дисциплін Одеського національного університету імені І. І. Мечникова О. Бачинська, завідувач кафедри документознавства та інформаційної діяльності Українського державного університету науки і техніки О. Михайлюк, в. о. директора Дніпровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького О. Старік, завідувач кафедри історії та Інституту новітньої історії університету Сьодерторн Крістофер Кольштедт, директора Музею Дніпра Олександра Бірюкова, завідувачка кафедри філософії, соціології та історії Дніпровського державного аграрно-економічного університету Д. Щєпова, завідувач кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника В. Комара. У цих документах ОНП отримала високі оцінки щодо структури, вибірових компонентів і можливостей досягти кінцевої мети – успішний захист дисертації.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Формування мети ОНП відбувалося на основі вивчення тенденцій розвитку спеціальності «Історія та археологія», ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних українських та іноземних ОНП. Тенденції розвитку спеціальності, що відбиті у Національній рамці кваліфікації були враховані при формуванні та перегляді ОНП та втілені у програмних результатах навчання, які реалізуються в обов'язкових ОК. Також було враховано вимоги Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021р.). Задля досягнення ПРН до загального циклу підготовки ОНП включено дисципліни, що забезпечують достатню підготовку для виконання трудових функцій передбачених стандартом. Інформація з форми самооцінювання ОНП про моніторинг тенденцій на ринку праці, вивчення кадрових потреб музейних закладів, ЗВО та інших місць потенційного працевлаштування випускників ОНП та врахування регіонального контексту та історико-культурного потенціалу області підтверджено під час спілкування з різними фокус-групами, які представляли стейкхолдерів. В ОНП врахована потреба сучасного ринку праці у підготовці кваліфікованих кадрів, які не лише володіють відповідними передбачені Національною рамкою кваліфікації знаннями, а й матимуть практичні навички, спрямовані на конкурентоспроможність випускників ОНП та можливість розширити сферу майбутнього працевлаштування (сфера викладання, наукових досліджень і музеєзнавства). Цьому сприяє запровадження таких ОК, як «Методологія історичного процесу у вищій школі», «Стратегії історичних досліджень», «Викладацька практика», «Академічне письмо та спілкування іноземною мовою», «Методологія педагогічного процесу у вищій школі». У формуванні та реалізації ОНП враховано напрацювання українських та іноземних ЗВО у контексті використання досвіду організації навчального процесу, посилення студенто- та практикоорієнтованого підходів. Під час підготовки укладачі ОНП ознайомилися з досвідом ОП за кордоном: науковцями Інституту археології Вроцлавського університету (Республіка Польща), Інституту історії ім. Тадеуша Мантейфеля Польської Академії наук (м. Варшава, Республіка Польща), Центрально-західного університету (кампус Іраті, штат Парана, Федеративна Республіка Бразилія), кафедри української історії в Гарвардському університеті (США). Завдяки цьому було запроваджено такі освітні компоненти циклу освітньої підготовки за ОНП, як «Організація зарубіжної історичної науки та освіти» та «Стратегії історичних досліджень». Відповідність тенденціям розвитку спеціальності, ринку праці, галузі, а також врахування досвіду інших ОП підтверджено під час спілкування з гарантом ОНП та онлайн-зустрічей (з керівництвом Університету, адміністративним персоналом, стейкхолдерами, відкрита зустріч).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП забезпечує формування широкого гуманітарного кругозору, системного наукового світогляду, засад культури та етики. Вона відповідає місці ЗВО та запиту регіону. Досвід цієї ОНП враховує вимоги Національної рамки кваліфікації, Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» та надає можливість досягти передбачених результатів навчання; має прикладний характер та дозволяє поєднувати теорію та практику завдяки запропонованим ОК; забезпечує потреби та особливості стейкхолдерів регіону.

Недоліки

На сайті Університету розміщено опитувальник для зовнішніх стейкхолдерів, де можна висловити пропозиції щодо удосконалення ОНП. Проте жоден із учасників відповідної онлайн зустрічі не підтвердив своєї участі в анкетуванні. В описі ОНП відсутній опис процедури присвоєння професійної кваліфікації. В ОНП прописана можливість працевлаштування кримінологом, географом, антропологом, філософом і політологом, що не забезпечено відповідними ПРН.

Рекомендації

Забезпечити систематичне анкетування зовнішніх стейкхолдерів, що дозволить ефективніше враховувати їхні пропозиції. ЕГ рекомендує включити опис процедури присвоєння професійної кваліфікації в ОНП. ЕГ рекомендує прибрати можливість працевлаштування кримінологом, географом, антропологом, філософом і політологом в описі ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОНП становить 46 кредитів ЄКТС, що відповідає статті 5 Закону України «Про вищу освіту» (<https://cutt.ly/onclpCc>) і постанові Кабінету Міністрів «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук» (<https://cutt.ly/Yncljok>). Обсяг кредитів обов'язкового компоненту – 31 кредити, з них 16 кредитів циклу загальнонаукової підготовки, 15 кредитів циклу професійної підготовки, а також 3 дисципліни за вибором по 5 кредити загалом становлять 15 кредитів ЄКТС. Обсяг кредитів, спрямованих на оволодіння загальнонауковими компетентностями – дисципліна «Філософія та наукова етика» (4 кредити ЄКТС). Обсяг кредитів ОК, що мають на меті набуття універсальних навичок дослідника – дисципліни «Інноваційно-дослідницька діяльність», «Стратегії історичних досліджень» (9 кредитів ЄКТС), відповідає рекомендованому обсягу (не менше 6 кредитів). Обсяг кредитів, націлених на здобуття мовних компетентностей – дисципліни «Академічне письмо та спілкування іноземною мовою» – 6 кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Згідно зі структурно-логічною схемою ОНП упродовж першого року навчання здобувачі освіти вивчаються п'ять обов'язкових і одну вибірккову дисципліну: «Філософія та наукова етика», «Академічне письмо та спілкування іноземною мовою», «Інноваційно-дослідницька діяльність», «Методологія педагогічного процесу у вищій школі», «Організація зарубіжної історичної науки та освіти». Обов'язкові ОК, включені до ОНП, у сукупності забезпечують досягнення ПРН. Упродовж другого року навчання аспіранти вивчають чотири дисципліни – 2 обов'язкові («Стратегії історичних досліджень», «Викладацька практика») і 2 вибірккові. Упродовж п'ятого – восьмого семестрів здобувачі освіти займаються виключно проведенням наукового дослідження (написанням дисертації). Всі ОК у сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання, забезпечують готовність здобувача самостійно здійснювати наукове дослідження.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Предметна область ОНП – історія і археологія, відповідає назві ОНП «Історія та археологія». Зміст ОНП відповідає предметній області визначеної Національною рамкою кваліфікації. ОНП забезпечує оволодіння загальнонауковими компетентностями, універсальними навичками дослідника, мовними компетентностями, а також завдяки дисциплінам «Організація зарубіжної історичної науки та освіти», «Стратегії історичних досліджень», «Викладацька практика» – 15 кредити ЄКТС, а також трьом вибіркковим дисциплінам – 15 кредитів ЄКТС, забезпечує розширення знань зі спеціальності «Історія та археологія».

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Індивідуальна траєкторія аспірантів забезпечується за рахунок вибору трьох дисциплін (15 кредитів ЄКТС). Це 15 % від загальної кількості кредитів програми і відповідає нормі. Під час онлайн зустрічей з аспірантами було з'ясовано, що вони обізнані щодо можливості обирати ОК. Ознайомлення ЕГ з індивідуальними планами аспірантів, наданими гарантом, дозволило встановити, що здобувачі вищої освіти обирали різні ОК. Під час відповідної онлайн-зустрічі здобувачами освіти було зазначено, що перелік обраних ними дисциплін дозволяє їм професіоналізуватися і поглиблювати власні знання у сферах, пов'язаних із темою дисертаційної роботи. Розроблено загальний каталог вибірккових дисциплін в Університеті (https://www.dnu.dp.ua/view/uvk_2024-2025), а також факультетський вибіркковий каталог з врахуванням пропозицій всіх потенційних наукових керівників здобувачів освіти. Останній також розміщено у відкритому доступі – сайті (https://www.dnu.dp.ua/view/if_24-25).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка в ОНП становить 3 кредити і проводиться в межах викладацької практики, яка реалізується під час другого року навчання аспірантів (четвертий семестр). Проведення практики передбачає відвідування занять і знайомство зі студентами, підготовка до занять, проведення семінарських занять, консультування студентів, відвідування занять колег-аспірантів, консультації з науковим керівником. Під час проведення онлайн-зустрічі зі здобувачами освіти аспіранти і стейкхолдерами було зазначено ефективність та важливість викладацької практики для розвитку програмних компетентностей і навичок.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Під час онлайн-зустрічі зі ЗО було з'ясовано, що аспіранти знайомі з поняттям «soft skills» і задоволені рівнем їх забезпечення під час навчання на ОНП. Так комунікабельність, вміння аргументовано доводити власну думку, працювати в команді, навички критичного мислення, креативність забезпечуються низкою методів навчання, які застосовують НПП, що працюють на ОНП. Серед них дискусія, доповіді, повідомлення з подальшим обговоренням, обмін думками та робота в малих групах. Приміром, здатність брати на себе відповідальність та проявити лідерські якості забезпечує викладацька практика. Пристосуванню освітнього процесу до вимог ринку праці сприяє ОК «Інноваційно-дослідницька діяльність». Набуття м'яких навичок забезпечується також через участь аспірантів у наукових конференціях та спілкування з запрошеними фахівцями. До того ж проходження практик також допомагає вдосконалити комунікативні та соціальні навички здобувачів освіти.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Перелік ОК варіативної складової дозволяє забезпечити аспірантам індивідуальну освітню траєкторію і відображає основні напрями наукових досліджень. Гарні можливості для набуття певних практичних навичок у контексті реалізації ОНП надає роботи з фондами університетської Бібліотеки. У ДНУ імені Олеса Гончара є також власний репозитарій, що застосовується в освітньому процесі. Обсяг ОНП та окремих ОК відповідає вимогам законодавства України щодо навчального навантаження для третього рівня вищої освіти. Проведення викладацької практики на другому році навчання. Зміст цієї практики дозволяє набуті компетентностей, необхідних для викладача вищої школи. Процес проходження викладацької практики допомагає вдосконалити набуті соціальні навички, особливо здатність до комунікативної взаємодії. Загальний обсяг на ОНП складає 46 кредитів ЄКТС. Навчальний план ОНП складається з обов'язкової і вибіркової частини. Обов'язкова частина (включаючи практичну підготовку) становить 31 кредит, вибіркова частина – 15 кредитів. Обов'язкова частина навчального плану складається з двох циклів: циклу загальної підготовки (16 кредитів ЄКТС) та циклу професійної підготовки (15 кредитів ЄКТС). Онлайн-зустрічі з аспірантами, а також анкетування щодо якості ОНП засвідчили відсутність нарікань здобувачів освіти відносно обсягу аудиторного навантаження. Дистанційне онлайн-навчання здійснюється на платформі Університету і передбачає самостійне вивчення, використання електронних навчальних ресурсів.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Дуальна форма освіти на ОНП не передбачена. Практикоорієнтованість ОНП забезпечується дисциплінами загальної і професійної підготовки. ОК «Академічне письмо та спілкування іноземною мовою» забезпечує здобуття практичних навичок писемної та вербальної комунікації англійською мовою. Дисципліна «Інноваційно-дослідницька діяльність» формує практичні навички написання наукових статей, процедуру її подання до фахового наукового журналу, підготовку та оприлюднення доповіді на науковій конференції, оформлення аплікаційних форм для участі в конкурсі на отримання гранту. У межах ОК «Методологія педагогічного процесу у вищій школі» аспіранти вчаться розробляти та впроваджувати інновації в освіті, складання та застосування методичного забезпечення освітнього процесу. ОК «Стратегії історичного дослідження» аспіранти освоюють практику написання наукових історичних текстів різного жанру, визначення проблематики дослідження. Педагогічні компетентності забезпечуються викладацької практикою.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Як зазначено у відомостях про самооцінювання, метою ОНП «Історія і археологія» забезпечує всеохоплюючій і справедливий доступ до якості освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх, а також рівний доступ жінок та чоловіків до якісної вищої освіти, чому сприяє студентоцентричне навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання. Проте у самій ОНП вказані положення не вказано. ЕГ рекомендує прописати їх у розділі мета ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП відповідає запитами ринку праці і суспільній місії ЗВО та потребам регіону. ОНП враховує вимоги Національної рамки кваліфікації та надає можливість досягти передбачених результатів навчання та дозволяє поєднувати теорію та практику.

Недоліки

У меті ОНП, що представлена у вступній частині, не прописано її зв'язок з реалізацією глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН.

Рекомендації

Прописати у вступній частині ОНП її зв'язок з реалізацією глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Вступ аспірантів на ОНП програму регламентується Правилами прийому на навчання до ДНУ імені Олеся Гончара, які розміщені на сайті у відкритому доступі (https://www.dnu.dp.ua/docs/vstup/2024/Pravyla%20pryjomu_DNU_2024%20zminami_%2027%2006%202024.pdf).

Конкурс враховує результати вступних екзаменів зі спеціальності «Історія та археологія» та іноземної мови. На онлайн зустрічі з аспірантами було засвідчено, що правила вступу на ОНП для них були зрозумілими і не містили дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому враховують середній бал документу про здобутий освітній ступінь (рівень) та нарахування додаткових балів за наукові досягнення – призові місця в олімпіадах, наявність наукових публікацій. Програма вступного екзамену за спеціальністю «Історія та археологія» включає завдання з історії України, всесвітньої історії, історіографії, джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін, археології. Цей екзамен проводиться у письмовому форматі і передбачає творчі відповіді на запитання білету. Екзамен з іноземної мови проводять в письмовій і усній формі за програмою, яка відповідає рівню B2. Від складання екзамену з іноземної мови звільняються вступники, які підтвердили рівень знань міжнародними сертифікатами з іноземної мови рівня B2 і вище. На онлайн зустрічі зі здобувача освіти було з'ясовано, що аспіранти були обізнані з можливістю звільнення від складання екзамену з іноземної мови.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регламентується Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДНУ імені Олеся Гончара (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PPZVO_DFN_DNU.pdf); Положенням про порядок перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці в ДНУ імені Олеся Гончара (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PPPOK_VAR_DNU_2024.pdf); Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДНУ імені Олеся Гончара (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PAMUOP_DNU_2021.pdf). На онлайн зустрічі зі здобувачами освіти було з'ясовано, що аспіранти ОНП знають про вказані правила перерахування, проте на сьогодні жоден із них не скористався цими можливостями.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

В Університеті діє Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих через неформальну та/або інформальну освіту (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_neformal_DNU.pdf), яке оприлюднене на офіційному сайті ДНУ імені Олеся Гончара та доступні для усіх учасників освітнього процесу. Визнання результатів навчання у неформальній освіті дозволяється для обов'язкових ОК, починаючи з другого семестру. Дозволяється перезараховувати одну ОК в семестрі, перезараховуватися можуть як ОК в цілому, так і окремі її складові. Університет надає можливості для отримання результатів навчання у неформальній освіті. Зокрема, на історичному факультеті реалізується проєкт Жан Моне модуль, у межах якого пропонується факультативна дисципліна. Процедура перезарахування починається зі звернення здобувача освіти до відділу аспірантури, докторантури із заявою та документами, що підтверджують набуті результати навчання. Перезарахування частин ОК проводить викладач, який здійснює освітній процес за відповідною ОК, а ОК в цілому – комісія, яку формує керівник структурного підрозділу. Після закінчення термінів, передбачених на підготовку, проводиться процедура валідації, яка відбувається у вигляді екзамену або захисту індивідуального завдання. В разі позитивної оцінки аспірант звільняється від вивчення відповідної ОК або її складових у наступному семестрі. Під час онлайн зустрічі зі здобувачами освіти було з'ясовано, що аспіранти знають про правила перерахування результатів навчання, здобутих через неформальну освіту, а також обізнані з можливостями, які наразі є у плані отримання цих результатів, проте, жодного претенденту реалізації цього на практиці на даній ОНП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У ЗВО забезпечено можливості для участі у програмах міжнародної академічної мобільності, на історичному факультеті реалізується проєкту Жан Моне модуль, укладено угоди з багатьма університетами України і закордонними ЗВО. Правила вступу на ОНП є прозорими, зрозумілими і доступними. Позитивною практикою є гнучка процедура зарахування РН, отриманих у неформальній освіті.

Недоліки

Практики застосування правил перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та під час міжнародної академічної мобільності за ОНП ще не застосовувалося.

Рекомендації

Рекомендується заохочувати активність аспірантів до отримання освіти та популяризувати можливості Університету в міжнародній академічній мобільності і неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес, що відбувається згідно ОНП, відповідає вимогам законодавства України. Основним нормативним документом, який визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДНУ від 30.08.2024 р. (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PPZVO_DFN_DNU.pdf), яке розроблене відповідно до Законів України «Про вищу освіту» № 848-VIII зі змінами від 01.07.2014 р., «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-VIII зі змінами; Постанови КМ України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261. Методи, засоби та технології навчання за кожним ОК подано в матриці відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання (Таблиці з Відомостей СО). Освітній процес в ДНУ здійснюється за такими формами: навчальні заняття (аудиторні), виконання індивідуальних завдань, самостійна робота здобувачів, практична підготовка, контрольні заходи. Вказані форми та методи навчання зазначені в робочих програмах навчальних дисциплін. В освітньому процесі за ОНП домінують принципи студентоцентризму та академічної свободи, здобувачі розглядаються в якості автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу; освітній процес орієнтований на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема, вони мають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Ця практика знайшла підтвердження під час зустрічі ЕГ з фокус групою здобувачів освіти. Останні підтвердили, що освітній процес на ОНП відбувається відповідно їхніх наукових та навчальних інтересів, форми навчальних занять та підсумкового контролю відповідають специфіці підготовки аспірантів. Це стосується й планування та розробки навчальних дисциплін, корегування та вдосконалення їх змісту. В ЗВО діє практика опитування здобувачів освіти щодо рівня задоволення ними освітнім процесом, якістю викладання та об'єктивністю оцінювання. Також, формулювання теми дисертаційного дослідження відбувається із врахуванням інтересів самих здобувачів. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі зазначали, що їх наукові інтереси сформувалися ще з часів навчання на бакалавраті та магістратурі університету. Переважно наукові керівники свого часу виступали керівниками написання магістерських проєктів. Звичайно, тема корегувалася виходячи з актуальності, напрямків досліджень керівника та перспектив організації разової спеціалізованої вченої ради для захисту дисертацій. Принцип академічної свободи забезпечується також і для НПП, які, своєю чергою, самостійно розробляють РП ОК, які складаються на засіданнях відповідної кафедри та науково-методичної ради факультету історичного, формують структуру навчальної дисципліни, обирають методи, засоби і технології навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання для всіх обов'язкових та вибіркового освітніх компонентів міститься у Робочих програмах навчальних дисциплін (РП), розміщених у вільному доступі на сайті ЗВО в цифровому репозиторії (http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_dep&id=121). Згідно Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (https://www.dnu.dp.ua/view/polozhennya_osvitnya_dijalnist), саме робоча програма є основним документом навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни, який містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного та семестрового контролю. Ознайомлення учасників освітнього процесу зі змістом освіти, критеріями та засобами оцінювання результатів навчання є одним з основних призначень робочої програми. Відповідно до Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу ДНУ, у РП програмні результати навчання (кількість та зміст яких визначено в ОНП) деталізовані результати навчання за дисципліною (знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, що будуть набуті у процесі вивчення дисципліни). Крім того, для ПРН зазначаються номери тем ОК, якими вони забезпечуються. Також позитивною практикою можна вважати формулювання критеріїв оцінювання, коли в РП наводяться порядок та критерії отримання здобувачами освіти балів у межах максимальних за кожним із передбачених РП видів робіт (практичні / семінарські заняття, самостійна робота, тощо) Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами освіти та за НПП, які забезпечують викладання ОК на ОНП було з'ясовано, що здобувачі отримують основну інформацію з сайту ЗВО. Також здійснюється систематична комунікація між здобувачами та відділом аспірантури та докторантури Університету через електронну пошту. Щодо змісту та завдань ОК здобувачів ознайомлюють викладачі в хорді перших занять. Також здійснюється постійна комунікація між здобувачами та їх науковими керівниками, в ході якої обговорюються різні питання навчальної та наукової роботи. Також, як зазначали і здобувачі освіти, і НПП, вся необхідна інформація щодо освітнього процесу міститься на відповідних сторінках ОК в корпоративному середовищі Microsoft 365 у додатку MS Teams. Останній аспект є важливим з огляду на дистанційну форму навчання, яка здійснюється в Університеті в період війни.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ЕГ мала змогу переконатись, що ЗВО забезпечує поєднання навчання і дослідження під час реалізації ОНП. Відповідно Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДНУ ОНП складається з освітньої та наукової складових. Протягом навчання в аспірантурі здобувачі мають оволодіти компетентностями, достатніми для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності. Відтак викладання, як на цьому наголошували НПП під час зустрічі з ЕГ, ОК на ОНП зорієнтовані на формування у здобувачів умінь впевнено орієнтуватися в актуальних теоріях, концепціях, методологіях та методиках здобуття наукових фактів із застосуванням адекватних інформаційних технологій, критично аналізувати інформацію історичних джерел та історіографії тощо. На це й спрямовані методи навчання, серед яких саме переважають дослідницькі, що передбачають звернення до джерел, їх опрацювання, аналіз, формування власних висновків, написання творчих есе, рецензування історичних творів. Невід'ємною частиною ОНП є наукова складова, яка передбачає проведення здобувачами власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Ряд освітніх компонентів ОНП покликані забезпечити їх необхідними теоретичними знаннями та практичними вміннями задля реалізації завдань дисертації. Це, зокрема, такі ОК: «Філософія та наукова етика», «Інноваційно-дослідницька діяльність», «Стратегії історичних досліджень», «Організація зарубіжної історичної науки та освіти». У ході вивчення означених дисциплін аспіранти мають можливість ознайомитись з методами організації наукової роботи, науковою етикою дисертаційного дослідження, етапами його підготовки. Отримують навички використання інструментарію та прийомів сучасного наукового дослідження, ознайомлюються з новітніми підходами до його здійснення. Здобувачі освіти активно працюють над написанням апробаційних статей до фахових періодичних видань. Зокрема, здобувач 4 року навчання О.Пучков з теми дисертаційного дослідження опублікував 3 статті (кат. «А»), Б.Трусько - 2 статті (кат. «Б»), В.Фролова – 2 статті (кат. «Б»), В.Додоух – 3 статті (кат. «Б») тощо. Для аспірантів в Університеті створені умови для публікування їх наукового доробку. Так у ДНУ на історичному ф-ті видається ряд наукових збірників: «Вісник Дніпровського університету. Серія: Історія та археологія» (кат. «Б»); збірники наукових праць «Історіографічні та джерелознавчі проблеми історії України» «Наддніпряньська Україна: історичні процеси, події, постаті»; «Сучасні дослідження з німецької історії»; «Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження»; «Проблеми політичної історії України», проводяться всеукраїнські та міжнародні конференції. Це сприяє апробації аспірантами власних наукових доробків та розвиває їх як дослідників.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Відповідно до діючого Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу ([https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/2025/Polozhennya_NMZ_OP_DNU_2024\(1\).pdf](https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/2025/Polozhennya_NMZ_OP_DNU_2024(1).pdf)) робочі програми (РП) обов'язкових навчальних дисциплін розробляються на навчальний рік та затверджуються, як правило, до його початку. Оновлення програм відбувається у випадку затвердження нової редакції ОП або внесення до неї змін, внесення змін до навчального плану, нормативних документів Університету, а також на підставі обґрунтованих пропозицій груп забезпечення освітніх програм (спеціальностей), гарантів ОП, на підставі результатів опитувань та внесення пропозицій стейкхолдерами. У ВСО значиться, що відповідно пропозицій стейкхолдерів відбулися зміни в ОК: замість дисципліни «Іноземна мова» запроваджено курс «Академічне письмо та спілкування іноземною мовою», замість «Методологія та організація наукового дослідження» введено курс «Інноваційно-дослідницька діяльність». Під час зустрічі з відповідними фокус-групами ЕГ мала змогу переконатись, що викладачі даної ОНП оновлюють зміст ОК відповідно до наукових інтересів та потреб аспірантів, а також орієнтуючись новітні тенденції в історичній науці та динамічність сучасних політичних подій. Про систематичне оновлення НПП змісту ОК свідчить наявність у списках рекомендованої літератури видань 2020–2024 рр. та вилучення з них видань країни агресора. Водночас такі видання присутні (переважно це російські переклади англійських видань) у літературі до навчальної дисципліни «Стратегії історичного дослідження». Усі НПП, які забезпечують викладання ОК на ОНП є авторитетними в академічному середовищі й активними дослідниками. Вони регулярно публікуються у фахових виданнях, беруть участь у конференціях, круглих столах та дослідницьких проектах. Це дає їм можливість слідкувати за актуальними тенденціями в історичній науці та відповідним чином модернізувати зміст навчальних дисциплін.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

В Університеті реалізовується програма інтернаціоналізації навчання, викладання та наукових досліджень. Вона здійснюється через забезпечення міжнародних стандартів якості освітніх послуг, наукових досліджень та міжнародної грантової діяльності. Так, англійська мова, як і українська, є мовами викладання ОК за ОНП. Нею здійснюється викладання курсу «Академічне письмо та спілкування іноземною мовою», а також читається частина лекцій з ОК «Інноваційно-дослідницька діяльність» та «Організація зарубіжної історичної науки та освіти». Як було підтверджено під час зустрічі з НПП, рівень володіння англійською здобувачів дозволяє їм успішно засвоювати навчальний матеріал, що подається в такій формі. НПП та здобувачі беруть участь у міжнародних проектах. Зокрема д.і.н., проф. Наталія Венгер та Дмитро Архірейський, к.і.н, доц. Альберт Венгер, Валерія Лавриненко, Ольга Каковкіна є учасниками проекту «Європейський мультикультуралізм як досвід та шлях до європейської інтеграції

України» (01.09.2023 – 31.08.2026) (<https://www.dnu.dp.ua/view/EMKEpaUEI>). Д.і.н, проф. Литвинова Т. Ф. є регіональним керівником міжнародного наукового проєкту CityFace Project & City and War Project (<https://en.cityface.org.ua>). НПП та здобувачі мають публікації в міжнародних виданнях (к.і.н., доц. С.Каюк, О.Посунько) Доц. С.Каюк та її аспірант Є.Філянін (PhD, 2024 р.) взяли участь у міжнародних конференціях «Congress of International Eastern European Studies» (12–14.05.2022, Ізмір, Туреччина) та «5th Forum of Scholars From the CIS “The Past and Future of Islamic Thought in the CIS Countries” (1–8.08.2022, Стамбул, Туреччина). Структурним підрозділом історичного ф-ту ДНУ є Центр українсько-німецьких наукових досліджень, який очолює д.і.н., проф. Н.Венгер (https://www.dnu.dp.ua/view/centr_ukrainsko-nimetskih_naukovih_dolsidjen). НПП та здобувачі ВО в межах діяльності Центру беруть участь у міжнародних конференціях (Нойвід-Торней (Німеччина), Вінніпег (Канада)). Центром видається збірник наукових праць «Сучасні дослідження з німецької історії» / “Modern Studies in German History” (кат “Б”). Попри те, що в Університеті розроблене Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДНУ імені Олеса Гончара (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PAMUOP_DNU_2021.pdf), а на сайті Університету представлені програми академічної мобільності (https://www.dnu.dp.ua/view/programi_akademichnoi_mobilosti), здобувачі ВО не виявляють активності щодо реалізації свого права на академічну мобільність, зокрема ту, що стосується саме зарубіжного навчання та стажування.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В освітньому процесі за ОНП домінують є принципи студентоцентризму та академічної свободи. НПП, які забезпечують викладання на ОНП, оновлюють зміст ОК відповідно до наукових інтересів та потреб аспірантів, а також орієнтуються на тенденції в розвитку історичної науки та динамічність сучасних політичних подій. Для реалізації завдань освітнього процесу (особливо в умовах дистанційного навчання) з успіхом використовується корпоративне середовище Microsoft 365, зокрема додаток MS Teams. Під час реалізації ОНП забезпечується поєднання навчання і дослідження. Вагомість дослідницької складової зумовлена тим, що протягом навчання здобувачі активно працюють над темою дисертаційного дослідження. Освітня складова забезпечує їх теоретичними знаннями та практичними навичками для цього. Викладання та наукові дослідження в Університеті тісно пов'язані з інтернаціоналізацією. Слід відзначити практику викладання низки дисциплін англійською мовою та продуктивну діяльність Центру українсько-німецьких наукових досліджень.

Недоліки

Попри регулярне оновлення робочих програм навчальних дисциплін, включення в списки рекомендованої літератури нових видань (українських та зарубіжних) у списку літератури до курсу «Стратегії історичного дослідження» присутні видання країни-агресора. Переважно це російські переклади англійських видань. Однак є і «роботи» московських «істориків». Попри те, що в Університеті розроблене Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДНУ імені Олеса Гончара, а на сайті Університету представлені програми академічної мобільності, здобувачі ВО не виявляють активності щодо реалізації свого права на академічну мобільність, зокрема ту, що стосується саме зарубіжного навчання та стажування.

Рекомендації

До завершення навчального семестру здійснити перегляд робочих програм та вилучити зі списків літератури видання країни-агресора. Активізувати роботу з стимулювання закордонної академічної мобільності здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та організація оцінювання здобувачів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ДНУ (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/2024_12_PL_osv_pr.pdf) та Положенням про організацію і проведення поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/2024_12_PL_po_sem_kntr.pdf). Передбачені такі форми поточного контролю: усне опитування; перевірка результатів виконання індивідуальних завдань з навчальних дисциплін; виконання тестових завдань, написання есе. Семестровий контроль результатів навчання здобувачів здійснюється у формі диференційованого заліку або іспиту (письмово за екзаменаційними білетами, які визначені навчальним планом та проводяться у терміни, передбачені графіком освітнього процесу). Ознайомившись зі змістом робочих програм дисциплін (<http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner&f=4>), ЕГ, констатує, що в Університеті оцінювання здійснюється за накопичувальною 100-бальною шкалою ЄКТС. На зустрічах зі здобувачами та НПП було підтверджено вказані практики, а також те, що викладачі повідомляють про контрольні заходи та критерії оцінювання кожного предмету на перших заняттях, а також вказана інформація розміщується на офіційному сайті установи.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія третього рівня вищої освіти відсутній. Єдиний державний кваліфікаційний іспит за спеціальністю не передбачений. Атестація здобувачів на ОНП «Історія та археологія» здійснюється у вигляді звітів аспірантів (двічі на рік), а також, за умови повного виконання здобувачем індивідуального навчального плану та плану наукової роботи, публічного захисту дисертаційного дослідження.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедури проведення контрольних заходів в Університеті регулюються Положенням про організацію і проведення поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ, яке розміщене на сайті ЗВО в рубриці «Нормативна база освітнього процесу» (https://www.dnu.dp.ua/view/polozhennya_osvitnya_dijalnist). Також вони окреслені в РП ОК, які розміщені в цифровому репозиторії (<http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner&f=4>). У РП, відповідно до Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу ДНУ ([https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/2025/Polozhennya_NMZ_OP_DNU_2024\(1\).pdf](https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/2025/Polozhennya_NMZ_OP_DNU_2024(1).pdf)), подано розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та семестрового контролю, наводяться порядок та критерії отримання здобувачами балів у межах максимальних за кожним із передбачених РП видів робіт. В умовах дистанційного навчання усі навчально-методичні матеріали НПП розміщують в команді ОК корпоративного середовища Microsoft 365, додатку MS Teams. Порядок організації та проведення семестрового контролю в умовах дистанційного навчання прописано в Положенні про організацію освітнього процесу в ДНУ (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/2024_12_PL_osv_pr.pdf). Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів, а також порядок вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з оцінюванням знань та навчальних досягнень здобувачів вищої освіти третього рівня, регламентуються Положенням про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у ДНУ (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PZVFPAD_2020.pdf), Положенням про порядок врегулювання конфліктних ситуацій у ДНУ (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PPVKS_DNU_2020.pdf), Порядком оскарження здобувачами освіти рішення дії або бездіяльності науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та інших посадових осіб ДНУ щодо організації і проведення поточного та підсумкового (семестрового) контролю (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/2024/N-205_vid_10_07_2024_Pro_vvedennia_v_diiu_Poriadku_okrарzhennia_zdobuvachamy_osvity.pdf). В Університеті розроблена процедура оскарження результатів оцінювання: подання скарги, її розгляд, прийняття та оприлюднення рішення апеляційної комісії (створюється розпорядженням ректора на початку навч. року). У разі задоволення скарги ухвалюється рішення про повторне оцінювання ОК відповідно до рейтингової системи із залученням провідних фахівців кафедри й факультету. Під час зустрічі ЕГ з представниками студентського самоврядування було зазначено, що усі вирішення конфліктних ситуацій в Університеті відбуваються у суворій відповідності до нормативних документів. В Університеті проводяться опитування здобувачів щодо якості освітньої діяльності (https://www.dnu.dp.ua/docs/opytuvannia_anketyvannia/001_Anketa_Navch_disciplina.pdf). ЕГ фактів оскарження здобувачами результатів семестрового оцінювання та конфлікту інтересів не встановлено.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її

імплементацию у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в Університеті, а також покарання за їх порушення регулюються Статутом ДНУ (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/Statut_DNU_2024.pdf), Положенням про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у ДНУ (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PZVFPAD_2020.pdf), розділом 19 Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДНУ (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PPZVO_DFN_DNU.pdf), кодексами честі та гідності студента ДНУ (<https://cutt.ly/SwqWiYyV>) та працівника ДНУ (<https://cutt.ly/VwqWiXT5>). Відповідно академічна доброчесність визначається як сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових досягнень. В Університеті приділяється необхідна увага популяризації академічної доброчесності. На сайті ЗВО в розділі «Академічна доброчесність» розміщено відповідні нормативні документи: Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у ДНУ, Рекомендації МОН України щодо виявлення плагіату, Розпорядження ДНУ з питань етики, Основні ознаки хижацьких видань (<https://www.dnu.dp.ua/view/unichack>), проводиться робота з популяризації принципів академічної доброчесності серед НПП та здобувачів ВО. В Університеті діє Рада з академічної доброчесності, до компетенції якої входить, зокрема, розгляд справ, пов'язаних з випадками академічної недоброчесності. Під час зустрічі з представниками допоміжних (сервісних) структур Університету було зазначено, що проводиться робота щодо популяризації академічної доброчесності. Зокрема, дані питання лежать в сфері діяльності університетської бібліотеки, працівниками якої проводиться робота стосовно роз'яснення шляхів уникнення плагіату в наукових дослідженнях, правильності оформлення посилань тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП відповідає вимогам усіх підкритеріїв критерію 5. У якості позитивної можна оцінити практику подання в робочих програмах освітніх компонентів розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та семестрового контролю та критеріїв їх визначення за кожним із передбачених робочою програмою видів робіт. Також ефективною є практика розміщення даної інформації в корпоративному середовищі Microsoft 365, додатку MS Teams, що є особливо актуальним в умовах дистанційного навчання.

Недоліки

Не виявлено фактів проведення анкетування здобувачів ВО на предмет їх оцінки практики розв'язання конфліктних ситуацій в Університеті. Також відсутня система анкетування з метою виявлення рівня обізнаності ПП та здобувачів щодо основних принципів академічної.

Рекомендації

До кінця поточного семестру розробити та запровадити на практиці систему анкетування НПП та здобувачів ВО стосовно дотримання принципів академічної доброчесності та оцінки практики розв'язання конфліктних ситуацій в Університеті.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Усі науково-педагогічні працівники, задіяні у реалізації ОНП, мають високу академічну та професійну кваліфікацію, яка відповідає цілям та програмовим результатам навчання за ОНП. Вони мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання професора, великий досвід науково-педагогічної діяльності за профілями відповідних дисциплін. Це

підтверджується і наданими відомостями про відповідність фахового досвіду й публікацій навчальним дисциплінам. Так, для обґрунтування відповідності освітньому компоненту наведені публікації, оприлюднені з 2020 по 2024 р. Водночас, за ОК 2.1. наведена лише одна публікація 2023 р., лише у трьох НПП наявні навчально-методичні посібники, видані в останні 5 років і які можна використовувати в освітньому процесі за відповідними ОК: О.Гурко (3 посібники і 1 кол. моногр.), О.Кулик (2 посібн.), Л.Нічуговська (1 посібн.). Загалом, усі НПП з ОНП мають вагомий багаж наукових публікацій з фахової та суспільно-політичної тематики у вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях. Згідно узагальненого рейтингу НПП ДНУ за 2023-2024 рр. викладачі, що забезпечують викладання ОК на ОНП посідають високі місця. Зокрема, О.Гурко (14), О.Кулик (51), Д.Архирейський (271), Т.Литвинова (384). Високий фаховий рівень НПП, які забезпечують ОК на ОНП, засвідчило опитування здобувачів освіти у ході анкетування «Викладач очима студентів». Так, за п'ятибальною системою О.Гурко від здобувачів отримала 4,85 бала, О.Кулик (51), Д.Архирейський – 4,95, Т.Литвинова – 4,63, С.Шевцов, Л.Нічуговська – 4,47, О.Журба – 4,95

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Добір НПП здійснюється на конкурсних засадах у відповідності до чинного законодавства України і регламентований Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ДНУ (https://www.dnu.dp.ua/docs/kadri/Nakaz_%E2%84%9699_04_04_22_Polozhennya.pdf). На посади науково-педагогічних працівників обирають за конкурсом осіб, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, випускники аспірантури та докторантури, а також особи, які мають ступінь магістра, вільно володіють державною мовою, рівень володіння якою засвідчується регламентованим документом (вимогу щодо наявності такого було підтверджено в ході зустрічі ЕГ з адміністрацією ЗВО). Процедура конкурсного відбору є відкритою та прозорою. Висунення кандидатів може здійснюватися керівництвом Університету, завідувачами кафедр та колегіальними органами Інституту – Вченою радою, Радою молодих учених, профспілковою організацією. Також можлива практика самовисунення. При проведенні конкурсу враховується виконання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та вимог щодо підвищення кваліфікації. Враховують відповідність освіти, наукового ступеню, вченого звання, наукових та науково-методичних напрацювань претендента за профілем кафедри та дисциплін. Конкурс на заміщення посади НПП оголошується у випадку наявності вакантної посади та у випадку закінчення строку роботи НПП на умовах строкового трудового договору (контракту). Як було з'ясовано в ході зустрічі ЕГ із представниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів, подібні контракти укладаються від 1 до 5 років, в залежності від рівня виконання НПП контракту (наукової активності, кількості публікацій у виданнях категорії А і Б. тощо). Також при розгляді кандидатів, які в попередній період працювали в ДНУ, беруться до уваги рейтингові показники професійної діяльності, які розраховуються згідно Положення про порядок організації та проведення рейтингової оцінки наукової діяльності наукових та науково-педагогічних працівників ДНУ (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PROPD_NP_KF.pdf). Рейтинг НПП розміщено у відкритому доступі на сайті Університету (https://www.dnu.dp.ua/view/reiting_prof_diyalnosti_npp).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

До реалізації освітнього процесу за ОНП залучаються представники роботодавців, а також професіонали-практики й експерти в галузі. Згідно поданої інформації в відомостях СО, а також отриманої під час зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами, У 2022–2023 н.р. для викладання ОК за ОНП була запрошена ст. наукова співробітниця відділу історії місцевого самоврядування Дніпропетровського національного історичного музею імені Д.І. Яворницького, к.і.н., доц. Т.Портнова. У 2023–2024 н.р. були залучені наук. співробітниця науково-просвітницького відділу Дніпропетровського національного історичного музею імені Д.І. Яворницького, к.і.н. К.Грищенко та професор кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького нац. ун-ту, к.і.н., доц. О.Давлетов. У 2024–2025 н.р. в реалізації освітнього процесу за ОНП бере участь головна редакторка часопису «Україна Модерна», голова Української асоціації усної історії, професорка кафедри українознавства ХНУ ім. В.Н.Каразіна, д.і.н. Г.Грінченко. Однак, усі ці приклади стосуються викладання вибіркового дисциплін, які можуть і не бути обраними здобувачами, що зменшує очікуваний результат залучення професіоналів-практиків та відомих фахівців галузі до освітнього процесу. Під час зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що в Університеті діє практика проведення гостьових лекцій. Зокрема, з лекцією на тему національної пам'яті, перед здобувачами виступив д.і.н., професор, керівник Лабораторії міжнародних досліджень пам'яті в Університеті Марії Кюрі-Склодовської (Польща) Г.Касьянов. Також було наголошено на практиці залучення аспірантів до прослуховування онлайн лекцій відомих істориків, зокрема й зарубіжних. На запит ЕГ до ІС було додано інформацію щодо заходів (семінарів, круглих столів, конференцій) із залученням роботодавців, представників академічної спільноти. Так, зазначено, що подібна практика відбувається в рамках міжнар. проекту за програмою ERASMUS+ Jean Monnet Модуль «Європейський мультикультуралізм як досвід та шлях до європейської інтеграції України». З 24.02. по 1.03.2024 р. було організовано цикл лекцій із факультативного курсу «Європейські діаспори України»: запрошені лектори та модератори: наукові співробітники Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д.І. Яворницького К.Грищенко, Т.Кудрицька, науковий співробітник, заступник директора Музею історії Дніпра С.Чирук. К.Грищенко та Т.Кудрицька виступили в ролі тренерів-консультантів здобувачів, що готували й проводили екскурсії у межах заходу проекту «Полікультурне обличчя міст і сіл Дніпропетровщини». Планується проведення курсу лекцій відомого українського та американського історика, професора кафедри української історії Гарвардського університету С.Плохія

(<https://www.dnu.dp.ua/news/5272>). Однак, на чому було зазначено ЕГ, на офіційному веб сайті Університету відсутня практика подання інформації (включно зі світлинами) про конкретні гостьові лекції, їх тематику, час проведення тощо.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Професійний розвиток НПП забезпечує система підвищення кваліфікації та стажування викладачів, що регламентується Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників ДНУ (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PPKS_PNP_DNU.pdf). В Університеті створено Навчально-методичний центр післядипломної освіти, підвищення кваліфікації та доуніверситетської підготовки ДНУ (<https://www.dnu.dp.ua/view/fpdo>). Серед його завдань підвищення кваліфікації (стажування) НПП ДНУ та проведення короткострокових форм навчання (тренінг-курсів, семінарів, курсів). Для НПП пропонується ряд актуальних програм: «Сучасні інформаційні технології у освітньому процесі вищої школи», «Професійна діяльність у вищій школі: методи, мистецтво, майстерність», «Підготовка до складання іспиту В2 з англійської мови», «Програма циклу тренінг-курсів для гарантів освітніх програм ДНУ». Ряд НПП беруть участь у проекті «Європейський мультикультуралізм як досвід та шлях до європейської інтеграції України» за напрямом Jean Monnet Програми ЄС Erasmus+ (<https://www.dnu.dp.ua/view/EMKEpaUEI>) (доц. А.Венгер, Д. Архирейський, проф. Н.Венгер, доц. О.Каковкіна, В.Лавренко та О.Ходченко). Підвищення кваліфікації НПП за кордоном здійснюється на підставі угод про співпрацю, які укладаються між Університетом та іноземними ЗВО (https://www.dnu.dp.ua/view/foreign_partners). Згідно інформації наданої на запит ЕГ, проф. Н.Венгер проходить стажування у центрі Транснаціональних досліджень менонітської історії Вінніпезького університету (Канада); проф. Г.Грінченко – в університеті Вуперталь (Німеччина); доц. О.Каковкіна, А.Венгер, В.Воронов прослухали курс лекцій «Training of DNU representatives in project management – obtaining a research grant and European projects» Карлового університету (Чехія). Заохочення розвитку викладацької майстерності в Університеті здійснюється шляхом морального й матеріального стимулювання. Таким засобом є формування щорічного рейтингу проф. діяльності НПП (https://www.dnu.dp.ua/view/reiting_prof_diyalnosti_npp) згідно Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів ДНУ (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PROPD_NP_KF.pdf). Моральним стимулюванням слугує практика присвоєння почесних звань згідно Положення про присвоєння почесних звань ДНУ (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Prysvojennya_pochesnyh_zvan'_2021.pdf). Матер. стимулювання НПП здійснюється відповідно Положення про порядок надання щорічної винагороди педагогічним працівникам ДНУ (<https://cutt.ly/2wqWfGLu>), Положення про порядок преміювання, встановлення доплат і надбавок, надання матеріальної допомоги працівникам ДНУ (<https://cutt.ly/hwqWfBSD>). Під час зустрічі із представниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів Університету головний бухгалтер підтвердила практику преміювання НПП, зокрема наукових керівників, здобувачі яких успішно захистили дисертації.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Викладачі, задіяні у реалізації ОНП, мають високу академічну та професійну кваліфікацію, що дозволяє досягти цілей та результатів ОНП. Усі НПП з ОНП мають вагомий багаж наукових публікацій у вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях, значний досвід викладацької діяльності. До реалізації освітнього процесу в Університеті залучаються представники роботодавців, а також професіонали-практики й експерти в галузі, діє практика гостьових лекцій. Університет займає активну позицію щодо професійного розвитку НПП через власні програми, які реалізуються Навчально-методичним центром післядипломної освіти, підвищення кваліфікації та доуніверситетської підготовки ДНУ.

Недоліки

Через відсутність практики розвитку власних веб сторінок (сайтів) кафедрами Університету на офіційному веб сайті Університету відсутня інформація про актуальні події наукового життя та освітнього процесу, який здійснюється кафедрами. Зокрема це стосується й науково-педагогічної діяльності членів кафедр, і організації гостьових лекцій, їх тематики тощо.

Рекомендації

Рекомендуємо більш ефективно використовувати сторінки кафедр на університетському сайті, де можна в окремих розділах розмістити актуальну інформацію про різноманітні події наукового та освітнього характеру, зокрема й гостьові лекції.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

ЗВО в освітньому процесі використовує ліцензійне програмне забезпечення Microsoft 365. В учасників освітнього процесу є можливість у вільному доступі користуватися цифровим репозиторієм ДНУ ім. О. Гончара (<http://repository.dnu.dp.ua/>), де розміщуються навчально-методичні матеріали. Також в віртуальному середовищі MS Teams здобувачі мають змогу, у відповідних командах освітніх компонентів ознайомитися зі змістовим наповненням за ОК. Наповненість ОК відбувається згідно «Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу ДНУ» (<https://surl.li/ylnbdi>). ЗВО на достатньо високому рівні забезпечені матеріально-технічними ресурсами. Навчальні корпуси, Наукова бібліотека університету (<https://www.dnu.dp.ua/view/biblioteka>), аудиторний фонд, періодичні наукові видання, палац культури студентів, палац спорту, музей історії ДНУ ім. О. Гончара, ННК «Акваріум», ботанічний сад, студентське містечко, де розташовані гуртожитки для студентів сприяють досягненню визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання. Здобувачі мають змогу навчатися в оновлених аудиторіях, які оснащені мультимедійними засобами, є достатня кількість комп'ютеризованих аудиторій, також є іменні аудиторії, кабінет етнографії, навчальна архівно-музейно-археологічна лабораторія, камеральна лабораторія, центр українсько-німецьких досліджень та конференц-зала, що дає можливість практично реалізувати ОНП. Вільний доступ до WIFI в межах навчальних корпусів ЗВО та приміщень гуртожитків дає змогу працювати під час дистанційного навчання. Зв'язок здобувачів з викладачами через єдиний домен 365.dnu.edu.ua також забезпечує процес реалізації освітнього процесу та є важливим під час дистанційного навчання. Наукова бібліотека ДНУ (<http://library.dnu.dp.ua/>) має багатогалузевий книжковий фонд обсягом понад 2 млн. примірників, з них 1 млн. 420 тис. наукових видань, 489 тис. навчально-методичної літератури, понад 400 тис. періодичних видань та 165 тис. художньої літератури. Для потреб учасників освітнього процесу функціонує онлайн-каталог наукових джерел (<http://lib.dnu.dp.ua/>) та каталог нових надходжень (<https://bit.ly/42MhXt9>). На безоплатній основі є доступ до наукометричних баз (з вільним доступом через логін та пароль здобувача), є послуга віртуальної довідки, бібліотека надає рекомендації щодо оформлення бібліографії. На базі бібліотеки відбуваються освітні заходи, конференції, навчальні тренінги та семінари, що сприяє учасникам освітнього процесу у навчанні та дослідженні. Під час 4, 5, 6 та 10 зустрічей з фокус-групами, було підтверджено, що матеріально-технічна база ЗВО відповідає освітнім потребам. Інформація про публічні закупівлі знаходяться на сайті університету у відкритому доступі - рубрика «Історія і сьогодні», вкладка «Публічні закупівлі» <https://www.dnu.dp.ua/view/zakupki>.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Учасники освітнього процесу ДНУ ім. О. Гончара мають вільний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для викладацької діяльності, навчання та наукових досліджень. Наукова бібліотека університету (<https://www.dnu.dp.ua/view/biblioteka>) відіграє важливу роль у навчанні, дослідженнях та методичній роботі викладачів та здобувачів ОНП «Історія та археологія». Здобувачі, викладачі та співробітники ЗВО мають безкоштовний онлайн та оффлайн доступ до бібліотечних фондів, електронних та інформаційних ресурсів університету, наукометричних баз (з вільним доступом через логін та пароль учасника освітнього процесу). Бібліотека також оснащена комп'ютерами з доступом до мережі Інтернет. В бібліотеці наявний фонд іноземної літератури. Послуги бібліотеки є безкоштовними. Учасниками освітнього процесу під час зустрічей з ЕГ, було зазначено, що вони мають доступ до читальних зал, бібліотечних фондів та їх баз даних, а також, за бажання, мають змогу замовляти літературу через онлайн каталог. Учасники освітнього процесу можуть на безоплатній основі публікуватися у Віснику Дніпровського університету та Наукових журналах ДНУ, приймати участь у наукових конференціях, науково-практичних семінарах. У ДНУ ім. О. Гончара наявна корпоративна електронна пошта (@dnu.edu.ua), яка дозволяє на безкоштовній основі використовувати різноманітні додаткові сервіси. В сучасних умовах воєнного стану освітній процес забезпечує ліцензійне програмне забезпечення Microsoft 365 та віртуальне середовище MS Teams. Учасники освітнього процесу за безпечних умов мають безперешкодний доступ до аудиторного фонду та інших університетських приміщень та локацій.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ДНУ ім. О. Гончара має належний рівень безпеки освітнього середовища. Серед підрозділів ЗВО які створюють безпечне середовище є: служба охорони праці, що забезпечує безпечні умови навчання та праці, відповідаючи законодавчим та нормативним вимогам щодо забезпечення безпеки та здоров'я; штаб цивільного захисту, який забезпечує постійну готовності сил та засобів, а також підпорядкованих органів управління до проведення заходів ЦЗ; юридична клініка надає безоплатну правову допомогу бажаним; психологічна служба, яка має в штаті практикуючих психологів, надає підтримку учасникам освітнього процесу, цим самим сприяючи ментальному здоров'ю; соціологічна служба «SocioFocus+» надає консультації та методичну допомогу учасникам освітнього процесу ДНУ з питань вирішення соціальних проблем. На сайті університету у рубриці «Здобувачу освіти» міститься вкладка «Здоров'я», де містяться медичні поради (https://www.dnu.dp.ua/view/medichni_porady), психологічні поради (<https://www.dnu.dp.ua/view/socpsih>) та висвітлюється інформація щодо інклюзивного простору (https://www.dnu.dp.ua/view/incluzivniy_prostir_dnu). ДНУ ім. О. Гончара має розвинену спортивну базу, яка дозволяє працювати 18 збірним командам з різних видів спорту, у яких займаються здобувачі вищої освіти, фізична інфраструктура університету включає спортивні зали, стадіон, сучасний басейн та спортивний майданчик (<https://www.dnu.dp.ua/view/fizo>). На сайті університету, у вільному доступі, наявний ряд положень, щодо підтримки студентів в освітньому та науковому середовищі (https://www.dnu.dp.ua/view/zagalni_polozhennya, https://www.dnu.dp.ua/view/polozhennya_osvitnya_dijalnist, https://www.dnu.dp.ua/view/normativno_pravova_baza). Аудиторії, де навчаються здобувачі за ОНП «Історія та археологія» оснащені сучасними меблями, коридори навчальних корпусів мають вказівники руху до укриття під час небезпеки, що створює належні умови для навчання в межах університету. В навчальних корпусах та аудиторіях є вогнегасники на випадок пожежної небезпечності. Також наявні плани евакуації та пожежні рукави в коридорах ЗВО. Працює медичний пункт, кафедри оснащені аптечками для першої до медичної допомоги, про що було повідомлено ЕГ на зустрічі 5. В ДНУ ім. О. Гончара функціонує «Пункт незламності ДНУ» (https://www.dnu.dp.ua/view/Punkt_nezlamnosti_dnu.) Також, в 1-му навчальному корпусі, де знаходиться історичний факультет, та відділ аспірантури та докторантури функціонує SMART-укриття, яке оснащене всіма необхідними засобами для проведення занять в невеликих групах, є конференц-зона, зона для фізичних занять, санітарна зона, наявна пандусна система. В інших корпусах університету та гуртожитках також функціонують укриття на випадок повітряних тривог.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ДНУ ім. О. Гончара забезпечує належний рівень освітньої, організаційної, інформаційної та консультативної підтримки здобувачів освіти ОНП «Історія та археологія». Підготовка здобувачів здійснюється згідно «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДНУ». Реалізація ОНП відбувається шляхом формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, впровадження студентоцентрованого підходу до викладання дисциплін, дотримання принципу академічної свободи та надання можливостей для участі в програмах академічної мобільності. Здобувачі першочергово отримують підтримку на кафедрах в представництві завідувачів кафедрами, гаранта ОНП та науково-педагогічного персоналу. На сайтах кафедр (<https://surl.lu/jadtmn>, <https://surl.li/lchtrc>) міститься довідкова інформація, поряд з офіційними інернет-сторінками широко використовуються популярні месенджери (https://www.instagram.com/vsesvit_kafedra/, Facebook, [vsesvit if dnu](https://www.facebook.com/vsesvit.if.dnu)), через які здобувачі також можуть отримати довідкову інформацію. Інформування здобувачів щодо освітнього процесу здійснюється через віртуальному середовищі MS Teams і сервіс Office 365. Вагомий внесок у освітню, наукову та соціальну підтримку здобувачів, їх інформаційну обізнаність здійснюють наукові керівники, вони забезпечують навчальними матеріалами, допомагають налагодити роботу з різними установами для збору матеріалів під час написання наукової роботи, це ЕГ мала можливість підтвердити на зустрічі 5 та 11. Керівний склад історичного факультету (декан, заступник декана з навчальної роботи, заступник декана з наукової роботи, заступник декана з виховної роботи, заступник декана з міжнародного співробітництва) здійснюють виховну, просвітницьку, організаційну та інформаційну підтримку здобувачів (<https://surl.li/nicbte>, <https://surl.li/hkxbmg>). Відділ аспірантури та докторантури здійснює організаційні заходи щодо підготовки наукових та науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації (<https://surl.li/empruy>). На рівні ЗВО для здобувачів діють: наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (https://www.dnu.dp.ua/view/nauk_tov_sadmv), студентський відділ (https://www.dnu.dp.ua/view/studentskij_viddil), програма «Перше робоче місце» (<https://surl.li/qheifw>), палац культури студентів (<https://www.dnu.dp.ua/view/palace>), палац спорту (<https://www.dnu.dp.ua/view/fizo>), центр волонтерства (https://www.dnu.dp.ua/view/volonterska_robota) та інші структури, які допомагають здобувачу зорієнтуватися в освітньому просторі. На сайті ЗВО міститься інформаційна підтримка для здобувачів <https://surl.li/iqutaa>. Для підтримки осіб з особливими потребами ЗВО керується «Порядком супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ДНУ» (<https://surl.li/lrwaam>). Соціальною підтримкою та захистом інтересів здобувачів займаються органи студентського самоврядування (<https://surl.li/lwhdew>) та профспілкова організація (<https://surl.li/loukua>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

На ОНП «Історія та археологія» не навчаються особи з особливими освітніми потребами. Попри це в ДНУ ім. О. Гончара забезпечено необхідні умови для таких здобувачів, зокрема: гарантується право на освіту для осіб з особливими потребами з урахуванням їхніх індивідуальних можливостей, здібностей та інтересів; надаються соціальні гарантії та пільги. Для осіб з особливими освітніми потребами передбачені спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти та інші першочергові права на отримання освітніх послуг. «Спеціальні умови участі у вступній кампанії (пільги)» розміщені на сайті університету в рубриці «Вступникам». ЗВО керується рядом документів, які висвітлені на сайті, а саме: «Правила прийому» (https://www.dnu.dp.ua/view/normativna_baza), «Положеннями про освітню діяльність» (https://www.dnu.dp.ua/view/polozhennya_osvitnya_dijalnist) та «Порядком супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ДНУ» (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Poriadok_Suprovod_osib_z_invalidnist'u.pdf). На сайті університету оприлюднено також інформація, щодо умов доступності для навчання осіб з особливими освітніми потребами (https://www.dnu.dp.ua/view/incluzivniy_prostir_dnu). У корпусі університету, де реалізується ОНП «Історія та археологія» наявних окремих вхід для людей з особливими потребами, є пандуси, підйомники, широкі двері, поручні, вказівники, належним чином облаштовані місця загального користування, діють ліфти. Пандусною системою пересування облаштовані і гуртожитки, там же є спеціальні кімнати для розміщення крісел-візків. Налагоджена система дистанційного навчання та цифровий репозиторій ДНУ дає можливість користуватися всіма необхідними навчально-методичними матеріалами. Електронні ресурси бібліотеки забезпечують отримання додаткової навчальної літератури. В ДНУ ім. О. Гончара працює психологічна служба (<https://www.dnu.dp.ua/view/socpsih>), що безоплатно надає консультації та підтримку студентам з особливими освітніми потребами. Її діяльність спрямована на полегшення адаптації до навчання, подолання стресових ситуацій та вирішення особистих питань і труднощів.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ДНУ ім. О. Гончара діє низка документів, розміщених у рубриках сайту університету «Історія та сьогодні» вкладка «Протидія корупції» (https://www.dnu.dp.ua/view/protidiya_korupcii) та вкладка «Загальні положення» (https://www.dnu.dp.ua/view/zagalni_polozhennya), якими регулюється політика і процедури розв'язання конфліктних ситуацій, які можуть бути пов'язані з корупцією, дискримінацією та сексуальним домаганням. Діє «Центр гуманітарних проблем освіти та виховання молоді» (https://www.dnu.dp.ua/view/center_gumanitarnih_problem_dnu). Політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій регламентують нормативні документи ЗВО, а саме: «Правила внутрішнього розпорядку», «Антикорупційна програма ДНУ», «Загальні правила запобігання корупції», «Концепція антикорупційного комплексу ДНУ», «План заходів щодо виконання Антикорупційної програми ДНУ на 2025 рік», «Положення про порядок врегулювання конфліктних ситуацій у ДНУ», «Порядок запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності ДНУ», «Порядок подання та розгляду заяв про випадки булінгу, мобінгу та босингу в ДНУ», «Порядок реагування на доведені випадки булінгу, мобінгу та босингу в ДНУ» та інші. Зазначені документи є у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу. Також університетом проводяться просвітницькі заходи серед здобувачів та в колі професорсько-викладацького складу. Учасники освітнього процесу ознайомлені з процедурами вирішення конфліктних ситуацій. На зустрічах з фокус-групами ЕГ було повідомлено, що конфліктних ситуацій пов'язаних з булінгом, цькуванням та хабарництвом за ОНП «Історія та археологія» не виникало, хоча в межах університету такі випадки виникають, і вони вирішуються згідно процедур які прописані у вище зазначених документах.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ зазначає загальну відповідність підкритеріїв 7.1-7.6. Матеріально-технічна база історичного факультету, а також навчально-методичне забезпечення ОНП «Історія та археологія» на досить високому рівні забезпечує потреби викладання, що сприяє досягненню визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання. Здобувачі та науково-педагогічні працівники факультету мають гарні умови для реалізації освітніх потреб: факультетські аудиторії оснащені на належному рівні, створені спеціалізовані аудиторії, іменні аудиторії, лабораторії, бібліотека університету постійно оновлює фонди, є можливість дистанційно працювати з каталогами літератури, а також є можливість, за безпечних умов, працювати безпосередньо в читальних залах, що є позитивною практикою. В університеті функціонує ННК «Акваріум», що сприяє фізичному та ментальному здоров'ю учасників освітнього процесу. Віртуальному середовищі MS Teams та домен 365.dnu.edu.ua дає можливість здобувачам та викладачам працювати у віддаленому форматі. Є психологічна підтримка для учасників освітнього процесу, де практикуючими психологами надається оффлайн та онлайн допомога, можна звернутися також анонімно за психологічною підтримкою. Позитивною практикою є функціонування СМАРТ-укриття, це розширює можливості проведення різних заходів в безпечному середовищі. Гарант, викладачі та студенти перебувають у тісній взаємодії, сприяючи ефективній співпраці. Серед здобувачів проводиться виховна, освітня та патріотична робота. ЕГ зазначає загальну відповідність ОНП «Історія та археологія» по даному критерію з оцінкою В.

Недоліки

За даним критерієм ЕГ не виявила суттєвих недоліків чи слабких сторін, що могли б вплинути на якість освітнього процесу.

Рекомендації

ЕГ рекомендує продовжити розширення інклюзивного простору в університеті, зокрема встановити таблички зі шрифтом Брайля та застосувати контрастне маркування на скляних дверях для людей із вадами зору. Це допоможе уникнути потенційних ризиків, що можуть ускладнити майбутнім здобувачам ОНП «Історія та археологія» безпечний і вільний доступ до освітнього середовища.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ДНУ ім. О. Гончара здійснює забезпечення якості освіти низкою нормативних документів, а саме: «Порядком розроблення, моніторингу, періодичного перегляду та закриття освітніх програм ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Poriadok_Rozrobku%20OP.pdf), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/yakist_osvity/Polozhennya_Yakist_osvity_DNU_2020.pdf), «Положенням про гаранта освітньої програми ДНУ» (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Harant_DNU.pdf). Згідно з вищезазначеними документами, передбачено перегляд ОНП, аналіз заходів для їх удосконалення, а також залучення зацікавлених сторін до процесу оновлення та внесення пропозицій щодо покращення. В ЗВО діє Рада із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності https://www.dnu.dp.ua/view/rada_zabespechennya_jakosti_osviti, яка керується в роботі низкою документів https://www.dnu.dp.ua/view/normativna_baza_jakosti_osviti та здійснює моніторинг освітньої діяльності. За допомогою моніторингу та студентських опитувань формується оцінка якості роботи ЗВО, електронні бланки опитування та анкетування розміщені на сайті ЗВО https://www.dnu.dp.ua/view/opytuvannia_anketuvannia. Під час зустрічі 12 ЕГ було повідомлено, що опитування проводить Бюро з якості історичного факультету (https://www.dnu.dp.ua/view/biuro_jakosti_if), ними ж розглядаються результати опитувань, які фіксуються у протоколах Бюро (<https://surl.li/lzxdlx>) У рубриці «Історія і сьогодення» вкладка «Освітні програми» (https://www.dnu.dp.ua/view/osvitni_programy) міститься посилання за яким можна перейти для надання відгуків та пропозицій щодо покращення освітнього процесу (https://www.dnu.dp.ua/view/vidguki_propozycji_op), попередню версію ОНП можна відслідкувати за посиланням https://www.dnu.dp.ua/view/program_roboty_expert_grup. На рівні гаранта відбувається моніторинг ОНП у вигляді спілкування з різними групами стейкхолдерів, з його ініціативи відбувається і її перегляд. Робочою групою розглядають пропозиції від різних груп стейкхолдерів, оформляються у вигляді додатку і розглядаються на засіданні Бюро з якості історичного факультету (https://www.dnu.dp.ua/view/biuro_jakosti_if), після цього про позиції виносяться на обговорення до Ради із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності, вона в свою чергу передає пропозиції на узгодження до науково-методичної ради, затверджуються зміни в ОНП Вченою радою ЗВО. Перед затвердженням і введенням в дію ОНП вивіщується на обговорені на сайті університету у вільному доступі для перегляду та надання пропозицій з боку зацікавлених сторін (https://www.dnu.dp.ua/view/program_osvitnih_program). Перегляд ОНП «Історія та археологія» відбувався 2016, 2019, 2020, 2023 роках.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У відомості самооцінювання ОНП «Історія та археологія» зазначено, що здобувачам освіти надається право вносити свої пропозиції щодо наповнення чи зміни змісту ОНП. Це право здобувачі можуть реалізовувати в ході освітнього процесу шляхом спілкування з викладачами та адміністрацією історичного факультету, опитувань та анкетувань. Здобувачі залучені до участі в засіданнях кафедр, науково-методичної ради, вченої ради, бюро з якості історичного

факультету, що в свою чергу дає можливість їм приймати участь в обговоренні ОНП. Представники студентського самоврядування входять до складу бюро з якості історичного факультету (голова Ради студентів історичного факультету та представники від здобувачів), адже у «Положенні про студентське самоврядування» (<https://www.dnu.dp.ua/view/studrada>) зазначено, що Ради студентів ДНУ та факультету беруть участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти. Участь здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня в процедурах внутрішнього забезпечення якості освіти відбувається через Раду молодих вчених ДНУ (<https://www.dnu.dp.ua/view/diyalnistrmv>), вчену раду факультету та бюро з якості історичного факультету. Згідно «Положення про раду молодих учених ДНУ» (<https://www.dnu.dp.ua/view/statutrmv>) здобувачі мають право через представників у цій раді від факультету вносити свої пропозиції щодо покращення якості освітнього процесу. Вивчення відомості самооцінювання ОНП «Історія та археологія» засвідчує, що за ініціативи здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня було скориговано перелік вибіркових освітніх компонентів. Саме через право здобувачів на вільний вибір освітніх компонентів, реалізуються академічні свободи і таким чином враховується їх думка при організації освітнього процесу.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Потенційні роботодавці активно залучаються до процедур забезпечення якості ОНП «Історія та археологія». Так, на зустрічі 8 з ЕГ, в.о. директора Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. І. Яворницького на зустрічі з ЕГ зазначив, що між установою та історичним факультетом ДНУ ім. О. Гончара постійно відбувається комунікація: ними надавалися відгуки та рецензії, під час неформального спілкування обговорюються питання освітнього характеру, проводиться профорієнтаційна робота серед здобувачів, адже музей залучає на роботу саме випускників історичного факультету, він є зацікавленим в підготовці кадрів відповідної кваліфікації. Також серед добувачів, які навчаються за ОНП «Історія та археологія» є головний зберігач музею, що підтверджує актуальність даної ОНП. Музей надає можливість працювати з архівами та фондами, тим самим розширюючи можливості наукових досліджень здобувачів. Історичний факультет та Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д. І. Яворницького організують спільні краєзнавчі конференції, до яких залучаються здобувачі, також проводяться спільні археологічні експедиції, організатором яких є музей. Директорка Музею «Пам'ять єврейського народу та Голокост в Україні» (м. Дніпро) також, зауважила, що спілкування з представниками історичного факультету відбувається у вигляді неформальних контактів під час яких відбувається обговорення освітніх компонентів ОНП, положень та інших питань. Музей виявляє зацікавленість до здобувачів, як до майбутніх працівників, наразі в музеї працює четверо випускників історичного факультету. Представники музею разом з учасниками освітнього процесу історичного факультету приймають участь в науково-практичних конференціях, форумах, проводять наукове консултування для здобувачів, саме на таких зустрічах відбувається обговорення тенденцій розвитку ОНП. Старша наукова співробітниця Школи історичних і сучасних досліджень, наукова керівниця Центру балтійських та східноєвропейських студій університету Сьодертон (Швеція) зазначила, що нею був наданий відгук на ОНП, підтримуються неформальні контакти під час зустрічей на конференціях. Також, було зазначено, що ОНП має великий потенціал. Завідувачка кафедри історії України та спеціальних історичних дисциплін Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова розповіла, що нею надавалася рецензія на ОНП «Історія та археологія», між дружніми ЗВО постійно відбувається комунікація, яка сприяє вдосконаленню освітньо-наукового процесу. ЕГ зазначає, що залучення роботодавців та академічної спільноти до періодичного перегляду ОНП «Історія та археологія» та інших процедур забезпечення її якості як партнерів відбувається в неформальному форматі, про те, що на сайті університету є віртуальна система опитування (https://www.dnu.dp.ua/view/opytuvannia_anketuvannia) вони знають, але особисто не приєднувалися до таких ініціатив.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Історичний факультет ДНУ ім. О. Гончара здійснюється збір та врахування інформації щодо працевлаштування та кар'єрного шляху випускників ОНП «Історія та археологія» шляхом неформального спілкування на рівні гаранта, наукових керівників, завідувачів кафедри, викладачів та опитувань. На сайті історичного факультету (<https://www.dnu.dp.ua/view/fistor>) висвітлена інформація про успішних випускників ХХ–ХХІ ст. (https://www.dnu.dp.ua/view/opytuvannia_anketuvannia). Також, випускники, за бажанням, можуть пройти опитування та анкетування, таким чином ЗВО має змогу відслідкувати місце роботи та посаду випускника минулих років. Для сприяння працевлаштуванню у ЗВО у рубриці «Здобувачам освіти» у вкладці «Перше робоче місце» (https://www.dnu.dp.ua/view/poradi_molodomu_fahivtsu) міститься інформація, яка допомагає зорієнтуватися в просторі вакансій, можна ознайомитися з правилами заповнення резюме та ін. Випускник ОНП «Історія та археологія», доктор філософії (2024 р.) на зустрічі 8, зазначив для ЕГ, що підтримує зв'язок з науковим керівником, та викладачами через особисте спілкування, за можливості випускник особисто відвідує ЗВО для спілкування з колишніми наставниками. Спілкування з випускниками історичного факультету відбувається в межах наукових заходів, таких історико-краєзнавча конференція та Яворницькі наукові читання. Крім того, на зустрічі 8 ЕГ було повідомлено, що випускники спеціальності 032 «Історія та археологія» беруть участь у навчальних практиках, які проходять у потенційних місцях працевлаштування, зокрема в Дніпропетровському національному історичному музеї ім. Д. І. Яворницького, Музеї «Пам'ять єврейського народу та Голокост в Україні» тощо. Як зазначено у відомості самооцінювання ОНП «Історія та археологія», такі зустрічі випускників з учасниками освітнього процесу дають змогу випускникам поділитися власним досвідом професійної діяльності, розповісти про практичне

застосування отриманих знань і навичок. Це, у свою чергу, сприяє аналізу та можливному оновленню ОНП відповідно до сучасних вимог ринку праці.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Під час аналізу ОНП «Історія та археологія», ЕГ було виявлено, що в університеті функціонує розвинена система моніторингу якості освіти, яка регламентується «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДНУ» (<https://surl.li/aqamit>). Окрім цього, у закладі діють Рада із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності та Бюро із забезпечення якості факультетів, до складу яких входять як науково-педагогічні працівники, так і здобувачі освіти, а також представники Ради молодих вчених ДНУ. Процедури щодо забезпечення якості освітнього процесу і моніторингу показників освітньо-наукової діяльності ОНП «Історія та археологія» реалізується на рівні кафедр, факультету історії, відділу аспірантури та докторантури та ЗВО. Кафедри здійснюють контроль діяльності науково-педагогічних працівників, якості викладання ними навчального матеріалу (так як навчання відбувається в дистанційному форматі, то до онлайн-занять можуть долучитися колеги та завідувач кафедри). Здійснюється перегляд ОНП з залученням різних груп стейкхолдерів (проводяться опитування та анкетування, пропозиції щодо покращення ОНП збираються під час неформального спілкування на конференції, форумах та інших заходах), пропозиції вносяться до протоколу Бюро з якості історичного факультету. В результаті цього з урахуванням опитувань здобувачів та випускників, відгуків та рецензій від представників академічної спільноти та потенційних роботодавців були внесені відповідні зміни й уточнення до ОНП «Історія та археологія». Це було відображено у її другій, третій та четвертій редакціях, затверджено й надано чинності рішеннями Вченої ради ДНУ. Історичний факультет здійснює контроль діяльності кафедр, розглядає та приймає рішення щодо затвердження нормативних документів з реалізації ОНП. Відділом аспірантури та докторантури здійснюється організація та контроль проведення освітнього процесу підготовки відповідно до навчального плану. ЗВО на базі науково-методичної ради, навчально-методичного відділу, навчального відділу та ради із забезпечення якості вищої освіти ДНУ здійснює моніторинг щодо виконання процедур реалізації ОНП. Навчально-методичний відділ робить інформування гарантів за завідувачів кафедр щодо нововведень, про що ЕГ було повідомлено на зустрічі 12. На цій же зустрічі ЕГ було повідомлено, що в ДНУ ім. О. Гончара проводиться постакредитаційний моніторинг ОП та ОНП. Рекомендації ЕГ та ГЕР проговорюються на засіданнях Ради із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності, Вченій раді ЗВО, науково-методичній раді та передаються на факультети, де розглядаються на засіданнях Бюро із забезпечення якості факультетів (на зустрічі 12 завідувачем навчально-методичного відділу були наведені приклади врахування рекомендацій, які були реалізовані).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОНП «Історія та археологія» акредитована умовно у 2023 та 2024 роках відповідно до Постанови КМУ від 16.03.2022 Сторінка 19 р. №295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану» та рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти про умовну (відкладену) акредитацію. В даних умовах зауважень та пропозицій від експертної групи та галузевої експертної ради не надходило. На рівні університету, за результатами акредитацій, які тут відбувалися, було прийнято ряд рішень задля покращення якості освітньо-наукового процесу (створені Рада із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності, Бюро із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності факультетів, Рада з академічної доброчесності та Бюро з академічної доброчесності факультетів, розроблені та затверджені «Порядок розроблення, моніторингу, періодичного перегляду та закриття освітніх програм ДНУ», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих через неформальну та/або інформальну освіту ДНУ», «Положення про порядок врегулювання конфліктних ситуацій у ДНУ»), про що ЕГ було повідомлено на 12 зустрічі. В той же час під час переглядів ОНП «Історія та археологія» брався до уваги наявний досвід акредитацій ОП та ОНП, які реалізуються в ДНУ ім. О. Гончара. Як зазначено у відомості самооцінювання, до переліку нормативних ОК була введена навчальна дисципліна «Методологія педагогічного процесу у вищій школі», що передує перед семестром, в якому здобувачі мають пройти викладацьку практику.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті ДНУ ім. О. Гончара ведеться активна робота по формуванню культури якості освіти, яка сприяє постійному розвитку та оновленню освітньої діяльності ОНП «Історія та археологія». В університеті систему якості освіти регулюють: «Правила внутрішнього розпорядку ДНУ», «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДНУ», «Положення про організацію освітнього процесу в ДНУ», «Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу ДНУ» (додаток 1, додаток 2), «Положення про науково-методичну раду ДНУ», «Положення про науково-методичну раду факультету ДНУ». Документи доступні для всіх учасників освітнього процесу на офіційному сайті ЗВО у рубриці «Історія і сьогодні»

(https://www.dnu.dp.ua/view/DNU_rejting) вкладка «Положення». ЗВО має ряд підрозділів, які формують і забезпечують дотримання процедури внутрішнього забезпечення якості освіти: науково-методична рада, навчально-методичний відділ, навчальний відділ, рада із забезпечення якості вищої освіти, навчально-методичний центр післядипломної освіти та підвищення кваліфікації (НМЦ ПДО ПК), відділ аспірантури та докторантури, факультети, які мають деканати та кафедри. Гарант ОНП, науково-педагогічний персонал, представники академічної спільноти, здобувачі, випускники та роботодавці демонструють високий рівень власної відповідальності та готовність спільної роботи задля покращення ОНП «Історія та археологія», це в свою чергу сприятиме підвищенню якості підготовки майбутніх учасників освітньо-наукового процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерій 8 відповідає підкритеріям 8.1-8.7. ДНУ ім. О. Гончара демонструє комплексний підхід до забезпечення якості освітнього процесу. Серед ефективних практик у цій сфері варто відзначити дотримання внутрішніх процедур університету щодо ініціювання, розробки, обговорення та затвердження ОНП із залученням різних груп стейкхолдерів. Також забезпечується поінформованість зацікавлених сторін про можливості вдосконалення ОНП «Історія та археологія». Університет активно працює над розвитком культури якості освіти, що позитивно впливає на вдосконалення ОНП. У межах цього проводяться освітні заходи та конференції, які залучають широкий науково-педагогічний колектив і студентство. Крім того, учасники освітнього процесу беруть активну участь у конференціях, археологічних експедиціях та інших заходах, організованих музейними установами, з якими історичний факультет підтримує тісну співпрацю. Це, своєю чергою, сприяє професійному зростанню здобувачів ОНП «Історія та археологія». Навчально-методичний центр післядипломної освіти та підвищення кваліфікації (НМЦ ПДО ПК) забезпечує підтримку викладачів, гарантів і здобувачів у їхньому професійному розвитку. Експертна група відзначає загальну відповідність ОНП даному критерію, оцінюючи її на рівні В.

Недоліки

1. На сайті ДНУ ім. О. Гончара та, зокрема, на сайті історичного факультету не репрезентовані результати опитувань серед здобувачів, випускників та роботодавців ОНП «Історія та археологія». 2. Стейкхолдери не повною мірою залучаються до внутрішньо університетських обговорень ОНП «Історія та археологія». 3. На сайті ДНУ ім. О. Гончара відсутній інструмент систематизованого збору інформації щодо кар'єрного шляху випускників університету. Дані недоліки не є суттєвими та не впливають на якість освітнього процесу.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує при проведенні наступних анкетувань серед стейкхолдерів, репрезентувати отримані результати в розрізі ОНП «Історія та археологія», з винесенням їх на сайт університету та історичного факультету. 2. ЕГ рекомендує при наступному перегляді ОНП «Історія та археологія» активніше доєднувати стейкхолдерів до процедури внутрішнього обговорення ОНП, проводити з ними круглі столи, онлайн-зустрічі, залучати їх до анкетувань через електронну систему університету. 3. ЕГ пропонує запровадити інструмент систематизованого збору інформації щодо кар'єрного шляху випускників на сайті ДНУ ім. О. Гончара, що посилить ефективність співпраці між університетом та випускниками.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ДНУ ім. О. Гончара встановлено чіткі нормативи та процедури, що визначають права та обов'язки учасників освітнього процесу. Діяльність та організація освітнього процесу регулюються низкою офіційних документів, серед яких: «Статут ДНУ. Ім О. Гончара» (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/Statut_DNU_2024.pdf), «Положення про організацію освітнього процесу» ([https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/2024_08_PL_osv_pr%20\(1\).pdf](https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/2024_08_PL_osv_pr%20(1).pdf)), «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії ДНУ»

(https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/2024_12_PL_Atest.pdf), «Положення про організацію і проведення поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ» (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/2024_12_Pl_po_sem_kntr.pdf), «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДНУ» (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PAMUOP_DNU_2021.pdf), «Положення про запобігання та виявлення фактів порушень академічної доброчесності» (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_dobrochesnist'-2020.pdf) «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДНУ» (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PPZVO_DFN_DNU.pdf), «ПОРЯДОК присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» (<https://surl.li/bmooyl>) та іншими нормативними документами. Для забезпечення відкритості та зручного доступу до інформації для всіх учасників освітнього процесу, усі зазначені документи опубліковані на офіційному веб-сайті університету в рубриці «Історія і сьогодні» вкладка «Положення» за посиланням https://www.dnu.dp.ua/view/polozhennya_osvitnya_dijalnist. На офіційному сайті університету створено спеціальний розділ «Здобувачам освіти», який сприяє адаптації здобувачів до освітнього процесу. Він містить корисну інформацію про реалізацію прав та можливостей здобувачів під час навчання в ДНУ ім. О. Гончара.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті ДНУ ім. О. Гончара за посиланням https://www.dnu.dp.ua/view/osvitni_programu знаходиться інформація про оприлюднення ОНП «Історія та археологія», за третім (освітньо-науковим) рівнем, галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 032 «Історія та археологія». Попередні версії ОНП «Історія та археологія» можна знайти за посиланням https://www.dnu.dp.ua/view/program_roboty_expert_grup, це дає змогу прослідкувати траєкторію вдосконалення ОНП «Історія та археологія». Проєкти програм розміщуються на сайті університету в рубриці «Історія і сьогодні» вкладка «Пропонується до обговорення» за посиланням https://www.dnu.dp.ua/view/program_osvitnih_program. Пропозиції та зауваження за проєктами ОНП (PhD) надсилаються на електронну адресу: aspdnu@i.ua.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайтах ДНУ ім. О. Гончара (https://www.dnu.dp.ua/view/osvitni_programu) та історичного факультету (<https://www.dnu-history.com.ua/dlya-aspirantiv/>) оприлюднена ОНП «Історія та археологія», за третім (освітньо-науковим) рівнем. На сайті історичного факультету в рубриці «Для аспірантів» (<https://www.dnu-history.com.ua/dlya-aspirantiv/>) містяться робочі програми навчальних дисциплін, навчальні плани, індивідуальний план виконання ОНП підготовки доктора філософії, «Положення щодо підготовки доктора філософії». На сайті університету в рубриці «Освітня діяльність» у вкладці «Вибіркові дисципліни» містяться каталоги університетських вибіркових дисциплін (https://www.dnu.dp.ua/view/uvk_2024-2025) та каталог факультетських вибіркових дисциплін (https://www.dnu.dp.ua/view/if_24-25).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерій 9 відповідає підкритеріям 9.1-9.3. У ДНУ ім. О. Гончара забезпечено високий рівень публічності та прозорості. Інформаційне наповнення сайту університету дозволяє абітурієнтам ухвалювати обґрунтоване рішення щодо вступу на ОНП. Учасники освітнього процесу мають доступ до всіх необхідних інструментів для ознайомлення зі своїми правами та обов'язками. Освітньо-наукова програма представлена у відкритому доступі на сайті університету та історичного факультету, що забезпечує вільне ознайомлення з її змістом. Експертна група відзначає загальну відповідність ОНП даному критерію, оцінюючи її на рівні В.

Недоліки

1. На сайті історичного факультету не відображена інформація щодо переліку пропозицій, які надходили від різних груп стейкхолдерів під час громадського обговорення ОНП «Історія та археологія». 2. На сайті університету не

відображено загальну інформацію про постакредитаційний моніторинг ОП та ОНП, які проходили акредитацію в ДНУ ім. О. Гончара (https://www.dnu.dp.ua/view/rishenia_NAZIAVO_akredit_OP). Дані недоліки не є суттєвими та не впливають на якість освітнього процесу

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує після завершення громадського обговорення ОНП «Історія та археологія» розмішувати на сайті історичного факультету узагальнену інформацію про отримані пропозиції від усіх зацікавлених сторін, зазначаючи, які з них були враховані, а які – ні. Це сприятиме підвищенню рівня прозорості та відкритості ОНП «Історія та археологія». 2. Експертна група рекомендує ДНУ ім. О. Гончара продовжити розвиток офіційного веб-сайту університету, покращуючи його змістове наповнення відповідно до відділів та структурних підрозділів ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Підготовка аспірантів у межах ОНП до дослідницької діяльності забезпечується відповідними обов'язковими ОК, які дають змогу оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями «Філософія та наукова етика» (4 кредити ЄКТС); здобуття мовних компетентностей «Академічне письмо та спілкування іноземною мовою», забезпечення здатності представляти та обговорювати результати своєї наукової праці іноземною мовою в усній та письмовій формі, повного розуміння іншомовних наукових текстів з історії та археології (6 кредитів); набуття універсальних навичок дослідника, що відповідає інтересам здобувачів у сфері організації та проведення наукового дослідження, професійної підготовки до дослідницької діяльності у ЗВО «Інноваційно-дослідницька діяльність» (3 кредитів). До того ж на забезпечення наукових інтересів аспірантів, зокрема на здобуття знань зі спеціальності, набуття спеціалізованих навичок дослідника, поглиблене оволодіння окремими загальнонауковими компетентностями, зорієнтовані ВК. Як було з'ясовано ЕГ під час онлайн зустрічей з науковими керівниками інтереси здобувачів ОНП при обранні тем дисертаційних досліджень враховуються у повній мірі. Вони обираються в межах дослідження історії і археології. Варіативна складова ОНП відображає основні наукові напрями дисертаційних робіт аспірантів, що підтверджено результатами онлайн-зустрічі зі здобувачами освіти.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Наукові керівники мають монографії, статті у періодичних виданнях. Результати зустрічі зі ЗО підтверджують, що ЗО задоволені співпрацею з керівниками. Захищена дисертація випускника ОНП Є. Філяніна «Рецепції мусульманського світу в українському публічному дискурсі», виконаної під керівництвом Каюк С. М., яка є спеціалісткою з українського сходознавства. Згідно з наданою ЕГ інформації (Запити / відповіді, відповідь № 3) В. Додух і Д. Євтушенко досліджують рід Галаганів і образ Яворницького в історіографії, що відповідає науковим інтересам О. Журби. С. Компанієць досліджує соціальні еліти Наддніпрянської України кінця XVIII – I пол. XIX ст. так само як і Т. Литвинова. Б. Гальченко "Становлення та розвиток історичної германістики у ДНУ", що пов'язано з науковими пошуками А. Венгера. Дослідження А. Подолян «Історія та культура Сходу у зібранні ДНІМ імені Д. Яворницького» пов'язане з науковим профілем В. Лавриненко – спеціаліста у сфері музеєзнавства. Темі дисертацій П. Уткіна і Є. Кравченка, присвячені історіографії історії України, дотичні науковим пошукам В. Воронова. Радянським періодом історії України займаються О. Ніклєв і його аспірант Є. Гаврилов. Наукові пошуки П. Сєдова відповідають науковому профілю Д. Архирейського, пов'язаного з україно-польськими відносинами міжвоєнного періоду. О. Пучкова вивчає періодизацію історії стародавнього Єгипту. Тематика ж досліджень Н. Венгер - єгиптологія XIX ст. Відповідність теми Б. Трусько «Вахманство за матеріалами радянського судочинства 1950–70-х рр.» не викликає сумнівів. Д. Архирейський має публікації з цієї теми. Тема В. Фролової «Українсько-чехословацькі відносини у 1945–1967рр.» перетинається з працями О. Каковкіної, яка вивчає взаємини СРСР. Тема А. Загорулько «Репресії 1930-х років проти німецько-мовного населення радянської України за особистими джерелами менонітів» і Ю. Пісчанської «Досвід відображення феномену окупації у сучасній світовій музейній практиці» відповідають дослідженням Д. Архирейського, який вивчає Україну радянського періоду, тема Г. Говорухи «Діяльність Американської адміністрації допомоги в Катеринославській губернії (1921-23 рр.)» відповідає дослідженням А. Венгер, який має краєзнавчі публікації. Темі ж Д. Жмура «Анжуйська імперія в англійській історіографії XX ст.» не дотична науковим пошукам В. Лавриненко, яка вивчає сприйняття радянським суспільством німців, Д. Письмака

«Зовнішня політика Британії на початку ХХ ст.: європейський вимір» не перетинається з дослідженнями Д. Архірейського - спеціаліста з історії радянської України. Тема Ю. Сололенко «Тероризм в суспільній думці США поч. ХХІ ст.» не дотична дослідженням А. Венгера, який є спеціалістом з історії німецької общини Катеринославщини. Тема А. Блаженко «Скіфська спадщина в музейних колекціях і виставкових проєктах країн ЄС (1957-2024)» не відповідає публікаціям О. Каковкіної, яка відома працями з історії міжнародних зв'язків СРСР.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

Як зазначено у Відомостях СО, Інститут має досвід формування разової спеціалізованої вченої ради. Зокрема 30.08.2024 р. в разовій спеціалізованій раді ДФ 08.051.079 відбувся захист дисертації здобувача Філяніна Є. П. на тему «Рецепції мусульманського світу в українському публічному дискурсі другої половини ХІХ – початку ХХ ст.» (наук. кер. – канд. іст. наук, доц. Каюк С.М.), повідомлення про який розміщено на сайті ДНУ (https://www.dnu.dp.ua/razovi_rady/64). Згідно наданої Університетом на запит експертної групи інформації, на теперішній час питання формування разової спеціалізованої вченої ради не стоїть з причини того, що здобувач 4-го року навчання перебуває в академічній відпустці. Тому в 2024-2025 н.р. захист кваліфікаційної роботи доктора філософії не заплановано. Загалом, ЕГ визначила, що Інститут володіє достатнім кадровим потенціалом для формування разових спеціалізованих вчених рад для захисту дисертацій на ступінь доктора філософії. Дана процедура унормована в Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДНУ (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PPZVO_DFN_DNU.pdf) пп. 4.20–4.26. Під час зустрічей зі здобувачами, НПП, науковими керівниками, адміністративним персоналом було з'ясовано, що здобувачі та їх керівники ознайомлені з процедурою захисту кваліфікаційних робіт доктора філософії, вимогами до складу разової спеціалізованої вченої ради, що дані питання знаходяться під контролем кафедр та деканату історичного факультету.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

В Університеті створено належні умови і можливості здобувачам ОНП «Історія та археологія» для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до визначеної тематики. Аспіранти залучені до здійснення науково-дослідної роботи згідно тематики, зареєстрованої на кафедрах історичного факультету (https://www.dnu.dp.ua/view/napr_nauk_diyal). Наявна необхідна база для здійснення наукових досліджень: навчальна архівно-музейно-археологічна лабораторія кафедри історії України, етнографічний кабінет, комп'ютерний клас, Центр українсько-німецьких наукових досліджень (https://www.dnu.dp.ua/view/centr_ukrainsko-nimetskih_naukovih_dolsidjen). До послуг здобувачів наукова бібліотека, багатогалузевий книжковий фонд якої налічує понад 2 млн документів, серед них: наукові видання, навчально-методична література, художня література, періодичні та електронні видання. Наявні рідкісні видання з історії, філософії, краєзнавства, художні твори ХVІІІ – ХІХ ст., зокрема стародруки багатьма мовами. (<https://www.dnu.dp.ua/view/biblioteka>). Апробацію наукових досліджень аспіранти мають можливість здійснювати, беручи участь у різноманітних наукових заходах ДНУ. Зокрема, це – щорічна наукова конференція за підсумками науково-дослідної роботи університету (https://www.dnu.dp.ua/view/pidsumkova_konferencija). На історичному факультеті проводяться щорічні сесії Дніпровського осередку НТШ, Дніпропетровська обласна історико-краєзнавча конференція, Яворницькі наукові читання, Пойдинські читання та ін. На 2025 рік заплановано проведення ряду наукових конференцій: 2.03.2025 р. відбудеться ХХХVІ сесія Дніпровського осередку Наукового товариства імені Шевченка, 10.04.2025 р. - I Всеукраїнська науково-практична конференція «Методика навчання географії та історії: сучасні виклики та практичний досвід», 6-7.11.2025 р. - V Всеукраїнські Яворницькі наукові читання, присвячені 170-річчю від дня народження академіка Д. І. Яворницького (https://www.dnu.dp.ua/view/plan_provedennya_konferencii_na_baze_dnu). Для аспірантів в Університеті створені умови для публікування їх наукового доробку. Так у ДНУ на історичному ф-ті видається ряд наукових збірників: «Вісник Дніпровського університету. Серія: Історія та археологія» (кат. «Б»); збірники наукових праць «Історіографічні та джерелознавчі проблеми історії України», «Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті»; «Сучасні дослідження з німецької історії»; «Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження»; «Проблеми політичної історії України» (<https://www.dnu.dp.ua/view/fistor>), де здобувачі ОНП можуть безкоштовно апробувати результати своєї наукової діяльності (підтверджено під час зустрічі ЕГ зі здобувачами).

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

В ДНУ ім. О. Гончара згідно «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДНУ» (<https://surl.li/euratv>) здобувачі за третім (освітньо-науковим) рівнем мають право на участь в програмах академічної мобільності (https://www.dnu.dp.ua/view/programi_akademichnoi_mobilosti). На базі історичного факультету функціонує Центр українсько-німецьких досліджень (https://www.dnu.dp.ua/view/centr_ukrainsko-nimetskih_naukovih_doslidjen), який діє згідно «Положення про Центр українсько-німецьких наукових досліджень ДНУ» (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Centr_Ukr-nim_doslidzhen'_DNU.pdf). На базі центру реалізуються міжнародні проекти під час яких відбуваються контакти здобувачів ОНП «Історія та археологія» з іноземними науковцями. Здобувачі долучаються до проекту кафедри всесвітньої історії «Європейський мультикультуралізм як досвід та шлях до європейської інтеграції України» / «European multiculturalism as an experience and a path for Ukraine's European integration» виконується у межах програми ЄС ERASMUS+ Jean Monnet : Modules, триває з 01.09.2023 р. до 31.08.2026 р. (<https://www.dnu-history.com.ua/zagalna-informacziya-pro-proyekt/>). Здобувачі ОНП «Історія та археологія» спільно з науковими керівниками приймають участь у міжнародних наукових конференціях та виданнях.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

В ДНУ ім. О. Гончара, відповідно до «Порядку виконання ініціативних науково-дослідних робіт науково-педагогічними працівниками кафедр ДНУ» (<https://surl.li/ydhxan>), НПП історичного факультету та здобувачі за третім (освітньо-науковим) рівнем беруть участь у виконанні ініціативних науково-дослідних робіт: Актуальні проблеми історичного українознавства та прикладної історії № держреєстрації 0122U001330, Теоретичні та прикладні аспекти використання можливостей спеціальних історичних дисциплін у вивченні вітчизняної історії № держреєстрації 0122U001329, Людина, соціум, держава в умовах криз і трансформацій світової історії № держреєстрації 0122U001328, Актуальні проблеми соціально-політичної та соціокультурної історії країн Східної Європи новітнього часу (XX – перша чверть XXI ст.) № держреєстрації 0122U001289 (https://www.dnu.dp.ua/view/napr_nauk_diyal). ЕГ з'ясувала, що наукові керівники здобувачів ОНП «Історія та археологія» є активними науковцями, серед них є регіональні керівники міжнародних проєктів (<https://en.cityface.org.ua/collaborators>), вони залучаються до оргкомітетів міжнародних конференцій (<https://surl.li/lqkdqq>), приймають участь у форумах міжнародного формату, готують монографії, пишуть розділи колективних монографій. Науково-педагогічними працівниками мають гарну публікаційну активність. Варто зазначити, що наукова активність керівників сприяє публікаційній активності здобувачів ОНП «Історія та археологія», їх долучають до написання спільних досліджень, запрошують на міжнародні форуми та конференції.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

В ДНУ ім. О. Гончара наукова діяльність здійснюється згідно з документом «Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» (https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/PZVFPAD_2020.pdf). На сайті університету у рубриці «Наука і дослідження» міститься спеціальна вкладка «Академічна доброчесність» (<https://www.dnu.dp.ua/view/unichack>). Сторінка містить нормативне забезпечення процедур дотримання академічної доброчесності в ДНУ ім. О. Гончара, серед якого: «Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у ДНУ», «Рекомендації МОН України щодо виявлення плагіату», «Розпорядження ДНУ з питань етики», «Основні ознаки хижацьких видань», «Лист МОН України про використання джерел інформації, створених на території держави-агресора». Здобувачам ОНП «Історія та археологія» під час вивчення освітньої компоненти «Філософія та наукова етика» висвітлюються основи з академічної доброчесності. Для перевірки наукових робіт і дисертаційних досліджень на наявність текстових запозичень використовується програмне забезпечення ТОВ «Плагіат» (StrikePlagiarism). Наукові керівники та викладачі, які задіяні в реалізації ОНП «Історія та археологія» є авторитетними фахівцями у своїй галузі, активно публікуються у фахових виданнях і приймають участь в наукових конференціях. Здобувачі ОНП «Історія та археологія» регулярно представляють результати своїх досліджень на наукових семінарах та конференціях. На зустрічах 4, 5, 6 та 11 з ЕГ було підтверджено, що академічний персонал та здобувачі чітко ознайомлені з правилами дотримання академічної доброчесності. ЕГ зазначає, що відкритість наукової роботи перед академічною спільнотою сприяє дотриманню принципів доброчесності. Станом на цей час випадків порушення академічної доброчесності серед здобувачів ОНП «Історія та археологія» та їхніх наукових керівників не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у ЗВО за спеціальністю "Історія та археологія. Університет забезпечує можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів, а також можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю. В Університеті існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах. Університет дотримується академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів. Разом із тим ЕГ надала певні рекомендації щодо удосконалення ОНП у межах критерію. Все це дає підстави стверджувати, що ОНП відповідає критерію.

Недоліки

Університет забезпечує можливість участі аспірантів у програмах міжнародної академічної мобільності й одноосібних наукових міжнародних проєктах. Проте аспіранти ще не скористалися такою можливістю, за винятком спільних проєктів з науковими керівниками. Не всі теми дисертацій здобувачів освіти відповідають дослідженням їх наукових керівників.

Рекомендації

ЕГ рекомендує стимулювати участь аспірантів у програмах міжнародної академічної мобільності й одноосібних наукових міжнародних проєктах. Формулювати тематику всіх дисертацій аспірантів з науковим доробком їхніх наукових керівників.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ID 47785 19-21. 02. 2025. Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.pdf	4tCswrW8feC/V9KhxJ/b1IZjwWnX7emWHkDwhxE Jn1s=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Миколенко Дмитро Валерійович

Члени експертної групи

Газін Володимир Володимирович

Нонік Людмила Юріївна